

Raport
Privind realizarea Politicii Naioionale de Srrrtate,
semestrul II al anului 2010

ASIGURAREA SECURITTIOII ECONOMICE EI SOCIALE

Economia Republicii Moldova este on proces de relansare cu iointa directr - ombunrtioirea calitioii vieioii cetioenilor. Datoritr implementrii Programului de stabilizare ei relansare economicr pe anii 2009-2011 (Hotrrorea Guvernului nr. 790 din 01.12.2009) recesiunea a fost depreitr, iar rezultatele onregistrate pe parcursul anului 2010 denotr un trend de creetere on economie. Prin urmare, confotm datelor preliminar se poate afirma cr on 9 luni ale anului 2010 economia naioionalr a onregistrat o creetere relativ bunr, Produsul intern brut (PIB) majorondu-se faior de aceeaei perioadr a anului 2009 cu 6,5% (on preioiri comparabile). Astfel, pe parcursul a 10 – 11 luni ale anului 2010 au fost evidenioiate semne clare de onviore a economiei naioionale: a crescut volumul producioiei industriale ei agricole, volumul mrrfurilor transportate, volumul serviciilor cu platr prestate populaioiei, volumul de vonzri de mrrfuri cu amrnutul, exporturile ei importurile, etc. Treptat se restabileete fluxul de investioii strrine, fiind vizibilr tendinioa sporirii interesului din partea investitorilor strrini pentru realizarea proiectelor investioionale on ioarr. Drept urmare, relansarea economiei naioionale va conduce la diminuarea stresului economic ei social al ontregii societioi.

On scopul promovrii ei de facilitare a implicrii tinerilor cu vorsta cuprinsr ontre 18-30 de ani din zonele rurale ale Republicii Moldova on activitatea antreprenorialr, continur implementarea Programului naioional de abilitare economicr a tinerilor (PNAET)¹. Pe parcursul anului 2010, on cadrul Componentei I „Instruire ei consultanior antreprenorialr”, au fost consultaioi 1522 tineri, iar 405 tineri au fost instruiioi on cadrul a 15 sesiuni de traininguri. On cadrul Componentei II „Finanioarea proiectelor investioionale rurale” au fost finanioate 141 de afaceri, on sumr totalr de 38,8 mil. lei, inclusiv granturi 15,5 mil. lei.

Destinat antrenrii resurselor umane ei financiare ale lucrtrilor migranioi ei rudelor de gradul ontoi ale acestora on dezvoltarea economicr durabilr a ioirii a fost aprobat ei lansat Programul-pilot de atragere a remitenioelor on economie „PARE 1+1” pentru anii 2010-2012². PARE incorporeazr un ajutor financiar direct ei nerambursabil din partea statului, on valoare de 200.000 lei per proiect, precum ei instruire, consultanior ei sprijin beneficiarilor. Din data lansrii Programului, au fost onregistrate peste 250 de persoane care au manifestat dorinioa de a participa la Program, au fost depuse 36 dosare de participare ei a fost organizatr on perioada 13 – 24 decembrie 2010 prima sesiune a cursurilor de instruire, la care au participat 21 de persoane.

On scopul eficientizrii sistemului de prestaioii sociale ei direcioionrii acestor crtre cei mai srraci, la 13 iunie 2008, Parlamentul a adoptat Legea cu privire la ajutorul social nr. 133-XVI, care are drept scop asigurarea unui venit lunar minim garantat familiilor defavorizate, prin acordarea ajutorului social, stabilit on conformitate cu evaluarea venitului global mediu lunar al familiei ei necesitatea de asistenior socialr. Nivelul venitului lunar minim garantat se stabileete anual prin Legea bugetului de stat, care on anul 2010 a constituit 530 lei. De dreptul la ajutor social pot beneficia toate familiile defavorizate on cazul on care venitul global este mai mic decot venitul lunar minim garantat ei totodatr dacr toioi membrii adulioi ai acesteia se oncadreazr on cel puioin una dintre situatioile menioionate de lege.

¹ Hotarorea Guvernului Nr. 664 din 03.06.2008 cu privire la Programul naioional de abilitare economicr a tinerilor

² Hotarorea Guvernului Nr. 972 din 18.10.2010 cu privire la Programul-pilot de atragere a remitenioelor on economie „PARE 1+1” pentru anii 2010-2012.

On rezultatul evaluării procesului de implementare a Legii nr. 133-XVI din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social³, conform informației parvenite de la CNAS, de prestația menționată on anul 2010 au beneficiat:

<u>Ianuarie</u>	-	18 368 familii, suma calculată	14 248 904 lei;
<u>Februarie</u>	-	17 625 familii, suma calculată	16 584 196 lei;
<u>Martie</u>	-	19 895 familii, suma calculată	20 209 568 lei;
<u>Aprilie</u>	-	24 464 familii, suma calculată	25 305 389 lei;
<u>Mai</u>	-	27 785 familii, suma calculată	27 362 546 lei;
<u>Iunie</u>	-	30 422 familii, suma calculată	28 499 205 lei;
<u>Iulie</u>	-	33061 familii, suma calculată	30 079 174 lei;
<u>August</u>	-	31264 familii, suma calculată	26 742 283 lei;
<u>Septembrie</u>	-	28333 familii, suma calculată	23 665 766 lei;
<u>Octombrie</u>	-	27372 familii, suma calculată	24 179 744 lei;
<u>Noiembrie</u>	-	26719 familii, suma calculată	22 998 554 lei;
<u>Decembrie</u>	-	27152 familii, suma calculată	23 845 847 lei;

Suma totală a mijloacelor financiare utilizate pentru plata ajutorului social, on perioada ianuarie-decembrie 2010 inclusiv, a constituit peste 283700,0 mii lei.

On total, on anul 2010, de cel puțin o dată a prestației de ajutor social au beneficiat peste 56 mii familii defavorizate.

PROMOVAREA SĂNĂTĂȚII ȘI PREVENIREA BOLILOR

Au fost efectuate măsuri de ajustare a cadrului legislativ, normativ. A fost aprobat Hotărârea Guvernului nr.384 din 12.05.2010 cu privire la Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice. Ulterior a fost aprobat Regulamentul privind supravegherea de stat a sănătății publice, ordinul Ministerului Sănătății nr. 369 din 03.06.2010 „Privind instituirea Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice”.

On conformitate cu prevederile Programului național de promovare a modului sănătos de viață pentru anii 2007-2015, au fost organizate și desfășurate activități de educație pentru sănătate și promovarea sănătății pentru schimbarea comportamentului populației on profilaxia bolilor transmisibile și netransmisibile (seminare, ateliere de lucru, conferințe, concursuri de desen, serate tematice), on toate teritoriile țării.

Pe parcursul anului 2010 au fost organizate activități on cadrul Zilelor Mondiale: de combatere a cancerului - 4 februarie, de prevenire a maladiilor renale - martie, de combatere a tuberculozei -24 martie, a Sănătății - 7 aprilie, fără tutun și de lupă împotriva drogurilor - 31 mai și 26 iunie, a ocrotirii Copilului - 1 iunie, de prevenire a suicidului - 10 septembrie, a Inimii - 28 septembrie, de profilaxie a rabiei - 28 septembrie, de profilaxie a bolilor de ochi -14 octombrie, a sănătății mintale -10 octombrie, de profilaxie și combatere a diabetului 14 noiembrie, on memoria victimelor accidentelor rutiere - 21 noiembrie, de profilaxie a maladiei cronice obstructive a plămânilor - 17 noiembrie, de combatere a infecției HIV/SIDA - 1 decembrie.

De asemenea s-au desfășurat activități de promovare a modului sănătos de viață on cadrul lunilor și săptămânilor de promovare a cunoștințelor medico-igienice privind profilaxia bolilor diareice acute, intoxicațiilor alimentare și holerei - luna mai, infecțiilor cu transmitere sexuală, HIV/SIDA, alcoolismului și narcomaniei - luna noiembrie, săptămânii Europene de Imunizări - aprilie, săptămânii "Anticancer" - iunie, săptămânii Mondiale de promovare a alimentației la sănătate - august, luna de promovare a cunoștințelor medico-igienice on profilaxia HIV/SIDA, ITS, alcoolismului și narcomaniei-noiembrie.

³ Legea Nr. 133 din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social.

Populația a fost informată despre activitățile sistemului sănătății din Republica Moldova, prevenirea bolilor transmisibile, netransmisibile, aspectele promovării sănătății ei prin sursele mass - media centrale. Astfel, la posturile de radio s-au difuzat 271 emisiuni, interviuri. S-au realizat 300 emisiuni și reportaje televizate și s-au publicat 305 materiale în presă.

Conform datelor statistice pe parcursul 9 luni 2010 în Republica Moldova de lucrătorii medicali din țară au fost organizate și desfășurate 2736 seminare de instruire a cadrelor medicale și nemedicale, elaborate 842 materiale informativ-metodice în diferite probleme a sănătății publice. Lucrătorii medicali au participat la 18859 emisiuni difuzate la posturile de radio, la 1708 emisiuni, reportaje televizate. De către lucrătorii medicali au fost elaborate și publicate 1215 materiale în presă, înscrise 66285 prelegeri și 1088402 convorbiri în grup, elaborate 9242 buletine sanitare.

De către Ministerul Tineretului și Sportului a fost definitivat și înaintat spre adoptare un nou proiect de lege cu privire la tineret, în cadrul căruia art.19 prevede o serie de măsuri privind ocrotirea sănătății și dezvoltarea fizică a tinerilor.

Au fost organizate: „școala mamei”, „școala gravidelor”, „Școala tinerilor însurătorii”, „școala tatălui”, în care au fost instruite 103534 persoane privind sănătatea reproductivă, metodele de contracepție, alimentația, îngrijirea nou-născuților, etc.

În Curricula „Educația civică” ca un obiect de studiu obligatoriu pentru promovarea modului sănătos de viață se implementează începând cu anul de studii 2010-2011 în instituțiile preuniversitare din Republica Moldova, și în programele de pregătire a studenților și rezidenților din USMF „Nicolae Testemițanu” și Colegiile medicale, școlile polyvalente.

A continuat implementarea disciplinei opționale «Educație pentru sănătate» în învățământul gimnazial și «Educație pentru viața de familie» în învățământul liceal. Promovarea modului sănătos de viață la fel a fost realizat obligatoriu în curricula «Dirigenția», în clasele I-XII, cote 1 oră pe săptămână. Prin intermediul disciplinei obligatorii «Educația fizică» a avut loc predarea, în mediu, a cote 30 de ore anual, modulului «Modul sănătos de viață», în clasele I-IX, modulului „Sistemul reproducător și reproducerea la om”, în clasa a XI-a.

S-a elaborat planul de acțiuni, vizând sporirea vigilenței prin efectuarea măsurilor oportune de prevenire a gripei A (H1N1). În învățământul mediu de specialitate și secundar profesional au fost organizate lecțiile publice cu tematica: „Tineretul și modul sănătos de viață”. „Un corp sănătos – o minte sănătoasă”.

În fiecare an, elevilor din sistemul învățământului mediu de specialitate și secundar profesional li se organizează controlul profilactic și asistența medicală. De asemenea, se organizează vaccinarea contingentului de elevi.

Ministerul Tineretului și Sportului în parteneriat cu A.O. Motivație a realizat în luna septembrie 2010 seminarul „Promovarea modului sănătos de viață în rândul tinerilor cu dizabilități” în ora. Chișinău, cu scopul de a stimula persoanele cu dizabilități să practice sportul și să fie tot mai active, transformând dizabilitatea în abilitate. Cu reprezentanții juniorilor, tineretului, seniorilor, inclusiv persoanele cu dizabilități, în semestrul II al anului 2010, au fost desfășurate circa 188 cantonamente și competiții sportive.

În scopul dezvoltării capacităților instituționale, Ministerul Tineretului și Sportului în parteneriat cu UNAIDS Moldova a realizat în data de 29.07.2010 la Vadul lui Vodă o acțiune de consultare a specialiștilor de tineret din cadrul APL de niv.II privind elaborarea Depozitoriului Național de Date HIV/SIDA/ITS.

La inițiativa Asociației Germane de Cooperare Tehnică, Ministerul Educației a semnat un memorandum cu privire la implementarea în învățământul profesional al unui curs cu referință la formarea deprinderilor pentru un mod sănătos de viață și profilaxia HIV/SIDA. Proiectul a avut o perioadă de activitate până la 31.11.2010.

ASIGURAREA UNUI ONCEPUT SINTTOS ON VIAIOT

Ontru protejarea maternitrii, ameliorarea srrtrii materne ei a copiilor la data de 24 septembrie 2010 a fost pusr on discuroie la Colegiul Ministerului Srrtrii chestiunea „Asistenoa medicalr acordatr femeilor”.

On scopul asigurrii asisteniei medicale calitative ei accesibile nou - nrscuioilor, copiilor, femeilor gravide ei femeilor de vorstr reproductivr, la nivelul asisteniei medicale primare s-au inclus on statele de personal urmrtorii specialieti: medic pediatru consultant ei asistent medical on ongrijiri perinatale (ordinul Ministerului Srrtrii nr.695 din 13 octombrie 2010 „Cu privire la Asistenoa Medicalr Primarr din Republica Moldova”).

Totodatr, on statele de personal a fost inclus cote un medic obstetrician-ginecolog on cabinetul de examinare ginecologicr profilacticr a femeilor, ontru depistarea maladiilor ginecologice, inclusiv on depistarea precoce a maladiilor oncologice, care ar putea ameliora situaoia existentr.

On scopul asigurrii asisteniei medicale calitative ei accesibile copiilor din republicr, reducerea mortalitrii copiilor, a fost instituit prin ordinul Ministerului Srrtrii nr. 841 din 27 decembrie 2010 „Cu privire la regionalizarea serviciului de asistenior medicalr urgentr ei terapie intensivr la copii - I etapr” serviciul regionalizat de asistenior medicalr urgentr ei terapie intensivr la copii ei reglementeazr:

- Structura Serviciului regionalizat de asistenior medicalr urgentr ei terapie intensivr la copii;
- Sistemul de referire a asisteniei medicale urgente ei terapie intensivr la copii;
- Criteriile de transfer interclinic al pacientului critic on cadrul Serviciului regionalizat de asistenior medicalr urgentr ei terapie intensivr la copii;
- Regulamentul de organizare ei funcioinare a Secioiei de Primire Urgentr;
- Lista celor mai frecvente patologii ce necesitr intervenioie on secioiile specializate de terapie intensivr ei reanimare.

O problemr importantr pentru Republica Moldova rmone a fi mortalitatea copiilor on vorstr fragedr (0-5 ani) la domiciliu, fiind on mare parte influenat de determinantele sociale. Majoritatea deceselor la domiciliu revin copiilor din familii defavorizate, familii on care se atestr un nivel jos de trai ei de ecolarizare sau/ei lipsr de cunoetinoe ale prrinoilor privind ongrijirea copilului, precum ei un grad scrzut de responsabilitate a acestora faor de srrrtatea ei viaoa copilului. On acest context, a fost aprobat Regulamentul privind mecanismul de colaborare intersectorialr on domeniul medico - social de prevenire ei reducere a ratei mortalitrii infantile ei a copiilor cu vorsta de ponr la 5 ani la domiciliu, care prevede dezvoltarea parteneriatului intersectorial on cadrul instituoiilor publice ei instituoiile societrii civile on soluioinarea problemelor copiilor ei familiilor on situaoii de risc.⁴

Acest mecanism va fi supus testrii on 3 teritorii administrative (rn. Ialoveni, rn. Floreeti - cu suportul Fundaoiei „Lumos Moldova”, rn. Leova - cu suportul UNICEF) ei apoi implementat on onteaga republicr.

Un suport semnificativ on fortificarea serviciului perinatal din Republica Moldova ol are proiectul moldo-elveroian „Modernizarea sistemului perinatal din Moldova”, care a fost implementat on ioarr ponr on prezent on II faze.

Implementarea ambelor proiecte a avut loc on baza Memorandumului de onoelegere oncheiat ontre Guvernul Republicii Moldova ei Guvernul Federaoiei Elveoiene, prin intermediul Ministerului Srrtrii al Republicii Moldova ei Direcioiei Elveoiene pentru Dezvoltare ei Cooperare.

Activitriile proiectului se implementeazr on cadrul a trei mari componente.

Astfel, on semestrul II al anului 2010, on cadrul implementrii Componentei 1-a a proiectului „Creterea calitrii ongrijirilor” au fost desfreurate urmrtoarele activitrii:

- a) s-a finalizat elaborarea a 53 de algoritmi on strile de urgenior neonatale on colaborare cu

⁴ Hotrrorea Guvernului Nr. 1182 din 22.12.2010 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de colaborare intersectorialr on domeniul medico-social on vederea prevenirii ei reducerii ratei mortalitrii infantile ei a copiilor cu vorsta de ponr la 5 ani la domiciliu

neonatologii din România;

- b) a fost editat Fișa standardizată a nou-născutului;
 - c) a fost elaborat și publicat modulul instructiv "Utilizarea ultrasunetului în diagnosticul prenatal", care va fi folosit pentru procesul de pregătire a medicilor imagiști în diagnosticul prenatal. La data de 15.12.2010 -16.12.2010 a fost organizat un seminar și instruirea 25 specialiști imagiști din spitalele republicii în baza modulului respectiv;
 - d) a fost creat un grup multidisciplinar de lucru pentru elaborarea modulului instructiv „Controlul infecțios” cu desfășurarea ulterioară a 3 seminare pentru cadrele medicale din Centrele Perinatale;
 - e) în perioada 22.12.2010 - 23.12.2010 a fost desfășurat seminarul „Infecția nosocomială în maternitate” pentru 25 cadre medicale din Centrele Perinatale;
- a fost organizat un curs de instruire pentru 12 specialiști în diagnosticul și supravegherea nou-născutului;
- g) 2 specialiști în perioada 06.12.2010 - 11.12.2010 au avut o stagiere în kinetoterapie în Centrul regional de terapie intensivă din Iași, România;
 - h) au continuat activitățile în cadrul Serviciului republican de diagnostic și supraveghere neonatală cu completarea bazei de date. Până în prezent sunt incluși în serviciu 565 copii, din ei:
 - 428 s-au prezentat pentru evaluare;
 - 81 copii au fost referiți către serviciile de recuperare medico-socială;
 - din totalul de cazuri au atins vârsta de 1 an - 56 copii, vârsta de 1,5 ani - 55 copii și vârsta de 2 ani - 23 copii.

În cadrul implementării Componentei a 2-a a proiectului „Promovarea gravidației sănătoase prin ameliorarea diagnosticului și prevenirii malformațiilor congenitale”:

- a) În iulie 2010 s-au finalizat seminarele (total 6 seminare) dedicate diagnosticului, prevenirii anomaliilor congenitale și patologiei ereditare, cât și reducerii mortalității copiilor cauzate de aceste patologii pentru lucrătorii medicali, medici patomofologi, statisticieni din instituțiile medicale.
- b) A fost îmbunătățit sistemul de monitorizare al malformațiilor congenitale și patologiilor ereditare prin introducerea formularelor statistice medicale, procurarea a 5 calculatoare pentru colectarea și stocarea datelor.
- c) Pentru asigurarea continuității procesului de instruire a specialiștilor, modulul dedicat diagnosticului și monitorizării malformațiilor congenitale a fost elaborat și editat.

În cadrul componentei a 3 - a proiectului „Comunicarea profesională” a organizat pe parcursul anului curent 2 Conferințe:

- Conferința „Zilele neonatologiei Moldave”.
- Conferința internațională „Calitatea sănătății perinatale”.

În perioada 17-18 noiembrie 2010 a fost organizat și desfășurat atelierul de planificare a fazei a III-a a proiectului moldo-elvețian „Modernizarea sistemului perinatal din Moldova”, la care au fost prezentate rezultatele obținute și trasate activități de perspectivă.

Ministerul Sănătății, cu suportul UNICEF, a inițiat elaborarea Cărții de Dezvoltare a Copilului - pentru priniți întru mobilizarea comunitară și educarea familiilor, în vederea creșterii nivelului de cunoaștere a priniților ce țin de supravegherea și dezvoltarea copilului, semnele de pericol pentru viața și sănătatea copilului.

Pe parcursul anului 2010 a fost suplimentată Lista medicamentelor compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală cu includerea a 10 poziții de medicamente parțial compensate, inclusiv și pentru copii, și a preparatului Kalii Iodidum compensat 100% pentru copii în vârstă 0-18 ani și a preparatului Multivitaminum compensat 100% pentru femeile gravide (ordinal comun al Ministerului Sănătății și CNAM nr.459/117-A din 01.07.2010 și ordinul comun al Ministerului Sănătății și CNAM nr.687/186-Adin 12.10.2010).

Au continuat activitățile de informare și promovare a modului sănătos de viață în cadrul instituțiilor de învățământ. Astfel, în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu” pe parcursul anului 2010 au fost organizate campanii de informare în domeniu:

- Profilaxia tuberculozei cu informarea elevilor și studenților din mun. Chișinău. Au fost antrenate circa 6650 persoane (cu susținerea PAS);
- Sănătatea reproductivă, cu instruirea a 1900 studenți de la toate instituțiile superioare de învățământ;
- Profilaxiei Gripei, acțiuni comunitare pentru copii și tineri. Au fost antrenate circa 1500 copii din localitățile rurale (cu susținerea Brncii Mondiale).

Colegiul Național de Medicină și Farmacie și Colegiile de Medicină din Brădoi, Ungheni, Orhei și Cahul au elaborat Planuri de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale pentru tineret pe anii 2009 - 2013, în care au fost notificate și realizate un eșir de activități culturale, de promovare a modului sănătos de viață, excursii, etc.

În rezultatul analizei informațiilor, privind ecolarizarea copiilor, parvenite din teritorii, Ministerul Educației a expediat în luna septembrie, 2010, în adresa consiliilor raionale demersuri cu solicitări de a intensifica activitatea de influențare asupra părinților, care se eschivează de la ecolarizarea copiilor și de acordare a ajutorului material copiilor din familiile defavorizate.

Astfel, numărul copiilor necolarizați, în perioada delă 15.09.2010 până la finele semestrului I, a scăzut de la 235 copii până la 120 copii cu vârsta 7-16 ani, dintre ei 26 copii plecați peste hotare, 53 copii-refuzul părinților și amplasați în compul muncii, 13 elevi-starea materială precară, 19 copii abandonează și 9 copii nu sânt ecolarizați din diverse motive.

A fost elaborat Programul de granturi mici pentru instituțiile și organizațiile de tineret în scopul asigurării accesului tinerilor la servicii echitabile de educație non-formală sănătate, oportunități de dezvoltare multilaterală, petrecere a timpului liber etc.

Pe parcursul lunii noiembrie 2010 s-a realizat instruirea specialiștilor implicați în organizarea, prestarea și monitorizarea Serviciului de asistență parentală profesionistă, solicitanților la postul de asistent parental profesionist și asistenților parentali profesioniști cu tematica „Ongrijirea copiilor infectați și/sau afectați de HIV/SIDA în Serviciul de asistență parentală profesionistă”.

În perioada 02-03 decembrie 2010 s-a realizat instruirea specialiștilor taberelor de odihnă și întreprindere a copiilor și adolescenților cu tematica „Ongrijirea copiilor infectați și/sau afectați de HIV/SIDA”.

În luna noiembrie 2010 au fost organizate seminare de instruire „Adopția – formă de protecție a copilului rămas fără ocrotire părintească” pentru șefii secțiilor/direcțiilor asistență socială și protecție a familiei/Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului Chișinău și specialiștii în protecția drepturilor copilului.

În scopul întreprinderii sănătății copiilor din instituțiile sociale pentru copiii din subordinea Ministerului muncii, protecției sociale și a familiei, cu suportul Fundației Elvețiene SWISSCOR în perioada 28 iulie - 11 august 2010, 4 copii (2 fete și 2 băieți) din Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale severe (fete) or. Honcești și Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale severe (băieți) or. Orhei au beneficiat de odihnă și tratament în tabăra medicală SWISSCOR din Elveția. Partea elvețiană a pus la dispoziția copiilor personal educațional și medical pentru supravegherea și deservirea acestora, suportând cheltuielile pentru reparația sau înlocuirea scaunelor cu rotile sau protezelor, confecționarea ochelarilor, hainelor sau încălțămîntului, de asemenea au fost organizate excursii pentru copii și părinți.

La invitația Departamentului pentru Românii de Pretutindeni, 40 de copii din familii defavorizate atât din partea dreaptă, cât și din cea stângă a râului Nistru, copii din unele instituții rezidențiale, precum și cu o reușită ecolară bună s-au odihnit în perioada 21-27 august 2010 în stațiunea Euforie Sud din România. Cheltuielile aferente cazării și mesei au fost suportate de partea română, iar deplasarea copiilor a fost facilitată de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

STĂTATEA TINEREI GENERAȚII

Pe parcursul anului 2010 în republică au activat 12 Centre de Sănătate Prietenoase Tinerilor, subdiviziuni funcționale ale instituțiilor medico-sanitare, finanțate de către Compania Națională de Asigurări de Medicină.

În decembrie 2010 au fost instruiți 100 lucrători, din cadrul Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor, cabinetelor de sănătate a reproducerii și Centrelor de Sănătate a Femeii în domeniul: aplicării Standardelor de calitate a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor, lucrul cu adolescenții din grupurile vulnerabile.

Pe parcursul acestui an a fost elaborat Algoritmul național al managementului de caz în prevenirea infecției cu HIV/ITS și organizarea lucrului în afara Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor (out-reach). A fost editat materialul informativ pentru adolescenți „Ghidul pentru o călătorie sigură prin adolescență”.

Într-o extindere a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor pe parcursul anului 2010 a fost elaborat *Cadrul conceptual de extindere a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor*, care include cinci elemente cheie: inovația, instituțiile utilizatoare, factorii externi, resurse umane, strategia de extindere.

În prezent, Cadrul conceptual de extindere a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor este prezentat spre examinare specialiștilor de profil.

- În scopul implementării Nomenclatorului serviciilor suplimentare de sănătate acordate copiilor, elevilor și studenților în instituțiile de învățământ, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 934 din 04.08.2008, Ministerul Sănătății a elaborat un set de documente privind reglementarea Serviciului de sănătate în ecologie:
 - Regulamentul de activitate al asistentului medical în instituțiile de învățământ;
 - Fișa de post a asistentului medical din instituția de învățământ;
 - Mecanismul de transmitere a informației de la medicul de familie la asistentul medical din instituția de învățământ privind starea sănătății copiilor și elevilor;
 - Mecanismul de supervizare și suport din partea Asistenței Medicale Primare, în vederea dezvoltării serviciilor de sănătate în instituțiile de învățământ;
 - Pachetul de servicii oferit de către medicul de familie în cadrul examenului medical anual.

Prin scrisoarea Ministerului Sănătății nr. 06/3-9/341 din 22.12.2010, setul de documente a fost prezentat ministerelor interesate pentru examinare.

Ministerul Tineretului și Sportului a asigurat menținerea și fortificarea sănătății tinere generații prin intermediul competițiilor cu caracter de masă, organizate de comun cu Ministerul Educației, autoritățile administrației publice locale și Federația Moldovenească de Fotbal. Astfel, în septembrie-octombrie 2010 s-a desfășurat Turneul republican de fotbal "Cupa Guvernului", ediția a V-a, rezervat juniorilor cu anul nașterii 1996-97, cu participarea a 26575 elevi din 1627 instituții preuniversitare.

În comun cu Federația Sportului Universitar, în semestrul II al anului 2010 a continuat organizarea și desfășurarea Campionatului Universitar, cu participarea tinerilor din colegii și universități. În aceste competiții au participat peste 2000 de persoane (volei feminin, baschet, lupte libere, orientare sportivă, badminton, cros, eah, joc de dame).

Conform Calendarului competițional participă la cantonamente, competiții naționale și internaționale. În perioada iulie - august 2010 cei mai buni sportivi (elevi și studenți) au participat la activitățile cultural-sportive organizate la bazele de odihnă și taberele de vară.

Prin intermediul Reșelei Y-PEER Moldova (UNFPA) a avut loc Festivalul de Teatru Social, organizat în premieră în Republica Moldova pe 6 noiembrie 2010, care a reunit 12 echipe de tineri entuziaști, cu vârste cuprinse între 14-25 de ani, din mai multe localități ale republicii –

Chieinru, Frleeti, Cahul, Drochia, Crlraei, Glodeni, Brloei ei Bender. Tinerii au prezentat scenete despre mai multe fenomene care marcheazr societatea contemporanr – migraoia, pericolul traficului de fiinœe umane ei violenœei on familie, prevenirea HIV/SIDA, riscurile on perioada adolescenœei, dreptul la un mediu curat ei altele.

VORSTNICI SINTOCI EI ACTIVI

On contextul eficientizrrii asistenœei sociale, prin Legea nr. 122 din 18.06.2010 au fost adoptate **modificzri ei completzri la Legea asistenœei sociale nr. 547-XV din 25 decembrie 2003**. Aceste modificzri la Legea asistenœei sociale acoperr lacunele cadrului normativ cu consolidarea cadrului instituœional pentru realizarea asistenœei sociale la diferite niveluri administrative. S-au operat modificzri esenœiale la art. 12, 13, 14 care specificr on mod definit rolul de elaborare a politicii ei cadrului normativ-metodologic la nivel central, rolul de organizare ei gestionare a resurselor precum ei rolul de prestare a serviciilor sociale la nivelul II al administraœiei publice locale ei rolul de susœinere a procesului de prestare a serviciilor sociale la nivelul I al administraœiei publice locale.

On prezenta lege sunt operate completzri substanœiale la capitolul V privind personalul. De rond cu asistenœii sociali ei lucrœtorii sociali sunt inclui asistenœii parentali profesioniœti ei prrinœii educatori din cadrul caselor de copii de tip familie.

La 18.06.2010 a fost adoptatr **Legea cu privire la serviciile sociale nr. 123**, care stabileœte cadrul general de creare ei funcœionare a sistemului integrat de servicii sociale cu determinarea sarcinilor ei responsabilitœoilor autoritœoilor publice centrale ei locale, a altor persoane juridice, fizice abilitate on asigurarea ei prestarea serviciilor sociale, precum ei protecœia drepturilor beneficiarilor de servicii sociale.

Actualmente, este on proces continuu crearea ei dezvoltarea serviciilor sociale comunitare alternative serviciilor sociale rezidenœiale. Acestea au menirea de a menœine persoanele sau familia aflate on dificultate ontr-un cadru organizaœional on proximitatea comunitœii avond ca obiectiv primordial prevenirea marginalizrrii, excluderii sociale ei facilitarea reintegrœrii beneficiarilor on mediul familial, on comunitate.

On urma evaluœrii necesitœoilor comunitœii ei identificarea problemelor sociale, autoritœoile administraœiei publice locale, on parteneriat cu societatea civilr, iniœiazr servicii sociale comunitare.

Conform datelor furnizate de structurile teritoriale de asistenœor socialr, la 01.10.2010, on republicr funcœionau **108 instituœii sociale** care presteazr servicii sociale pentru 5240 persoane adulte ei cu disabilitœoi. Respectiv:

Aziluri pentru persoane on vorstr ei cu disabilitœoi – 29 pentru 663 beneficiari;

Centre de plasament – 6 pentru 125 beneficiari;

Centre de zi – 34 pentru 2271 beneficiari;

Centre de reabilitare socio-medicalr – 7 pentru 463 beneficiari;

Centre mixte – 30 pentru 1696 beneficiari;

Servicii de ongrijire / plasament – 2 pentru 22 beneficiari;

On calitate de serviciu social, cantina de ajutor social are menirea sr ofere persoanelor din grupurile aflate on dificultate, inclusiv ei persoanelor vorstnice o alimentaœie caloricr ei bogatr on vitamine. On prezent on republicr funcœioneazr 129 cantine de ajutor social. De serviciile cantinelor de ajutor social beneficiazr lunar 5901 persoane vorstnice ei cu disabilitœoi, familii cu copii on situaœii de risc. Conform estimœrilor financiare efectuate costul mediu al unui pronz constituie 14,4 lei/persoanr/zi.

Pe parcursul semestrului II 2010 s-au prestat servicii de ongrijire socialr la domiciliu, o gamr de servicii ei facilitœoi acordate persoanelor dependente, pentru ca acestea sr triascr, pe cot de posibil independent, on propriile familii ei on comunitatea. La moment beneficiazr de servicii de ongrijire la domiciliu 25403 persoane solitare ei inapte de muncr, oferite de un personal de 24515 de lucrœtori sociali.

Conform situației din 01.10.2010 sunt angajați și activează în primăria 1174 de asistenți sociali. În bugetul de stat pe anul 2010 au fost alocate mijloace suficiente pentru angajarea a 1235 unități de asistenți sociali.

În perioada 21 iunie - 17 decembrie 2010 a fost organizat procesul de formare continuă a asistenților sociali comunitari. Scopul acestuia este consolidarea competențelor funcționale și crearea unei culturi organizaționale pentru stimularea perfecționării profesionale continue. Au beneficiat de formare continuă 789 asistenți sociali.

Conform anexei nr. 3 al Hotărârii Guvernului nr. 691 din 17.11.2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, structurii, efectivului-limită ale aparatului central al acestuia, în subordinea ministerului sunt următoarele instituții sociale de tip rezidențial:

- Internatul psihoneurologic, com. Cocieri, r-nul Dubăsari;
- Internatul psihoneurologic, com. Brdiceni, r-nul Soroca;
- Internatul psihoneurologic, s. Bronzeni, r-nul Edineț;
- Internatul psihoneurologic, mun. Brăilei;
- Centrul republican de reabilitare a invalizilor, veteranilor muncii și războiului, com. Cocieri, r-nul Dubăsari;
- Azilul republican pentru invalizi și pensionari, mun. Chișinău, str. V. Rădulescu,

Actualmente în cele patru internate cu profil psihoneurologic pentru persoane adulte sunt cazuri aproximativ 1665 beneficiari.

În Centrul Republican de Reabilitare a Invalizilor, Veteranilor Muncii și Războiului, com. Cocieri, r-nul Dubăsari - 250 rezidenți, iar în Azilul republican pentru invalizi și pensionari, mun. Chișinău, str. V. Rădulescu, 16 aproximativ 210 beneficiari.

Instituțiile sociale rezidențiale asigură protecție, ocrotire, îngrijire, supraveghere, alimentație, îngrijire și activități de recuperare pentru beneficiarii săi.⁵

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei are în subordinea sa două Centre republicane de recuperare/reabilitare pentru invalizi și pensionari „Speranța” din or. Vadul lui Vodă și „Victoria” din or. Sergheevca, Ucraina.

Numărul de beneficiari de tratament balneo-sanatorial deservit anual de către ambele centre este de 8791 persoane, fiecare centru având o capacitate de 260 paturi.

Dreptul la asigurare cu bilete, se acordă o dată la 3 ani, persoanelor în vârstă și persoanelor cu dizabilități, cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini, apatrizi sau refugiați, care au domiciliul în Republica Moldova conform legislației, care au atins vârsta de 18 ani și se află la evidența direcțiilor/secțiilor asistenței sociale și protecției a familiei. Cheltuielile legate de acordarea biletelor de reabilitare/recuperare persoanelor în vârstă și persoanelor cu dizabilități se efectuează din contul mijloacelor bugetului de stat, în limita alocațiilor prevăzute pe anul respectiv.

CONTROLUL BOLILOR CRONICE NECONTAGIOASE

A fost elaborat un document de politici pentru controlul bolilor noncontagioase realizat prin aplicarea ordinului nr. 869 din 27.12.2010 privind supravegherea și controlul bolilor netransmisibile prioritare în Republica Moldova

În primele 6 luni ale anului 2010 proporția persoanelor cărora medicul de familie le-a măsurat tensiunea arterială a constituit 53,2% din totalul planificat pentru anul 2010, nivelul de colesterol seric a fost măsurat la 27,5% din totalul planificat pe an și determinarea glicemiei a fost măsurată la 33,1% persoane din totalul planificat pe anul 2010. În semestrul II a fost realizat frecvența populației cuprinsă în screening, însă numărul total de persoane va fi disponibil la sfârșitul tr. I, 2011.

⁵ Hotărârea Guvernului nr. 506 din 11.05.2006 privind aprobarea normelor naturale pentru întreținerea persoanelor cazute în instituțiile sociale și Hotărârea Guvernului nr. 520 din 15.05.2006 privind aprobarea normelor de cheltuieli în bani pentru întreținerea persoanelor cazute în instituțiile sociale

On vederea efecturii screeningului, preliminar evaluării, on toate raioanele republicii on cadrul IMSP CMF s-au petrecut instruirii cu medicii de familie pentru ombunrtroirea capacitroilor de evaluare a riscului cardiovascular, concilierii on vederea modificării stilului de viaor. S-a prezentat scopul ei obiectivele programului de screening precum ei metodologiei aplicate.

Screeningul a fost efectuat la un numr de 24 000 de persoane, cu vosta de peste 40 ani, frrr patologii cardiovascularr cunoscutr sau diagnostic cert de diabet zaharat, on privinioa errora medicii de familie au realizat urmrtoarele servicii:

- introducerea datelor de identificare,
- examinarea clinicr a persoanelor,
- identificarea ei investigarea riscului ei a cumulului de factori de risc prin programul HeartScore,
- ontocmirea fieei de evaluare individualr a persoanelor
- concilierea persoanelor evaluate on cadrul programului on funcioie de categoria de risc cardiovascular,
- recomandarea, dupr caz, a unor investigaioii suplimentare (clinice sau paraclinice) on funcioie de riscul individual stabilit on cadrul proiectului,
- depistarea precoce a bolilor cardiovasculare ei a complicaioiilor acestora,
- ontocmirea planului individual de supraveghere a fiecrei persoane, on funcioie de categoria de risc cardiovascular on care a fost oncadratr.

On scopul fortificării cunoetinroelor on depistarea ei combaterea factorilor de risc cardiovascular au fost elaborate urmrtoarele materiale informaioionale: foaie volantr pentru pacienoi – combaterea factorilor de risc cardiovasculari ei broeurr pentru medici de familie ca: „Alimentaioia srnrtoasr”, „Activitatea fizicr ei srnrtaea”, „Tratamentul consumului ei dependenioei de tutun”, „Implicaioiile consumului de alcool”, „Hipertensiunea arterialr”, „Alimentaioie srnrtoasr – inimr srnrtoasr”, „Miecare pentru srnrtae”.

On cadrul proiectului „Prevenirea primarr a maladiilor oncologice ei cardiovasculare prin reducerea riscului de ombolnrnire, prin informatizarea populaioiei privind factorii de risc care pot provoca declanarea on organism a unui proces malign ori cardiovascular, prin identificarea ei instruirea unui grup social activ on transmiterea informaioiei privind combaterea ei minimalizarea acestor factori”, au fost realizate urmrtoarele:

- selectarea, formarea ei instruirea on scop de informatizare a unui grup de lectori (10 membri),
- organizarea a 303 lecioii on toate raioanele republicii, inclusiv ei unele localitroi ale Transnistriei, on instituioiile superioare, medii, colegii, liceie,
- elaborarea unui baner activ cu tematica activitroilor ei plasarea pe internet www.999.md, www.jurnal.tv, www.omg.md, www.vesti.md, www.forum.md ei www.play.md, producerea ei plasarea spoturi pe internet www.prevenire.md,

A fost elaboratr ei aprobatr Hotrrorea de Guvern nr. 520 din 22.06.2010 cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind contaminanioii din produsele alimentare.

A fost elaboratr ei prezentat Guvernului pentru aprobare proiectul Hotrroiei de Guvern pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind menioiunile nutriioionale ei de srnrtae onscrise pe produsele alimentare (scrisoarea nr. 01 – 4.2/2538 din 28.12.2010) ei proiectul Hotrroiei de Guvern pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind materialele ei obiectele destinate sr vinr on contact direct sau indirect cu produsele alimentare (scrisoarea nr. 4.2/2539 din 28.12.2010).

UN MEDIU SALUBRU PENTRU O SNTTATE MAI BUN

Pentru asigurarea fiabilr a economiei naioionale ei a populaioiei cu resurse energetice ei servicii comunale, precum ei pentru crearea condioiilor optime de activitate on perioada rece a anului, a fost aprobatr Hotrrorea Guvernului cu privire la mrsurile de pregrtire a economiei naioionale ei sferei sociale pentru activitate on perioada de toamn-r-ianr 2010-2011⁶. Ca urmare,

⁶ Hotrrorea Guvernului Nr. 652 din 20.07.2010 cu privire la mrsurile de pregrtire a economiei naioionale ei a sferei sociale pentru activitate on perioada de toamn-r-ianr 2010-2011.

lucrările de pregătire la toate întreprinderile termoelectrice și în cadrul fondului locativ au fost efectuate în termenii stabilit. Sezonul de încălzire a început la timp, fiind asigurate toate instituțiile publice cu energie termică în cantitățile și calitatea necesare pentru asigurarea confortului termic adecvat.

În scopul realizării cadrului legal național privind igiena muncii la prevederile legislației europene în domeniul Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a întreprins următoarele acțiuni:

A fost elaborat și remis Guvernului pentru examinare și adoptare (*scrisoarea MMPSF nr.02/1625 din 23 august 2010*) proiectul de Hotărâre a Guvernului „Privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru folosirea de către lucrători a echipamentului de lucru la locul de muncă”;

A fost elaborat și urmează să fie remis Guvernului pentru examinare și adoptare proiectul de Hotărâre a Guvernului „Privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea de către lucrători a echipamentelor individuale de protecție la locul de muncă” și proiectul de Hotărâre a Guvernului „Privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru manipularea manuală a încălziturilor care prezintă riscuri pentru lucrători, în special de producere a unor afecțiuni dorso-lombare”;

A fost elaborat și remis pentru examinare și avizare autorităților interesate și partenerilor sociali (*scrisoarea MMPSF nr.02/2311 din 7 decembrie 2010*) proiectul de Hotărâre a Guvernului „Privind cerințele minime pentru protecția sănătății și securității lucrătorilor expuși unui potențial risc în medii explozive”;

A fost elaborat și remis pentru examinare și avizare autorităților interesate și partenerilor sociali (*scrisoarea MMPSF nr.02/2312 din 7 decembrie 2010*) proiectul de Hotărâre a Guvernului „Privind cerințele minime pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor generate sau care pot fi generate de expunerea la zgomot, în special împotriva riscurilor pentru auz”;

A fost elaborat și remis pentru examinare și avizare autorităților interesate și partenerilor sociali (*scrisoarea MMPSF nr.02/2313 din 7 decembrie 2010*) proiectul de Hotărâre a Guvernului „Privind cerințele minime în materie de protecție a lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor, care rezultă sau pot rezulta din expunerea la câmpuri electromagnetice (de la 0 Hz la 300 GHz) în timpul lucrului”;

A fost elaborat și remis pentru examinare și avizare autorităților interesate și partenerilor sociali (*scrisoarea MMPSF nr.02/2314 din 7 decembrie 2010*) proiectul de Hotărâre a Guvernului „Privind cerințele minime pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor care decurg sau pot să decurgă din expunerea la vibrații mecanice”.

În semestrul II al anului 2010 a continuat promovarea educației ecologice în instituțiile de învățământ din Republica Moldova în trei direcții: în cadrul orelor obligatorii, orelor opționale și în cadrul activității extracolare.

În semestrul II al anului 2010 lucrătorii medicali din instituțiile subordonate Ministerului Tineretului și Sportului au asigurat informarea sportivilor despre starea sănătății în relație cu calitatea factorilor de mediu, în deosebi privind pericolul virusului gripal H1N1 (în toate instituțiile sportive a fost afișată și informația vizuală).

În scopul sporirii accesului populației la surse sigure de apă potabilă și la canalizare, au fost întreprinse următoarele:

- au fost conectate la sisteme de alimentare cu apă 88600 de persoane din spațiul rural și 57900 de persoane din spațiul urban;
 - au fost conectate la sisteme de canalizare 14180 de persoane din spațiul rural și 40400 de persoane din spațiul urban;
 - în 13 de instituții de învățământ din spațiul rural au fost instalate mini-stații de tratare a apei, iar 20 de instituții au fost conectate la sisteme de canalizare;
-

- în spațiul rural au fost efectuate lucrări de reutilizare a 67 vecuri și construite 36 vecuri moderne;
- au fost organizate și amenajate 166 de zone de protecție a principalelor surse de apă potabilă;
- la 30 de stații de pompare în sistemul de alimentare cu apă a fost înlocuit utilajul de pompare și cel electromecanic;
- la 5 de stații de pompare a apei uzate a fost înlocuit utilajul de pompare și cel electromecanic;
- au fost instalate 1182 de contoare de apă la sursele de alimentare cu apă potabilă;
- au fost efectuate lucrări de lichidare a factorilor de poluare a apei la 93 de surse de apă potabilă (fontani arteziene, stații de captare a apei);
- au fost reparate 47 km de rețele de apeduct, 5,8 km de rețele de canalizare și 125 de fontani arteziene.

De asemenea, continuă implementarea proiectului Național de aprovizionare cu apă și de canalizare finanțat de către Banca Mondială, în sumă de 14 mln \$ pentru localitățile Soroca, Brădoi, Florești, Orhei, Ungheni, Crăveni și Cahul;

S-a efectuat inventarierea tuturor depozitelor de deșuri menajere solide (gunoieri). În rezultatul inventarierii au fost luate la evidență și gunoierile necontrolate (stihinice). În teritoriul actualmente există 1868 gunoieri, inclusiv autorizate - 1026. Suprafața terenurilor ocupate de aceste gunoieri constituie 1415 ha. În această perioadă au fost luate la evidență 3743 gunoieri stihinice, care urmau să fie lichidate. Potrivit situației, la 20.05.10 s-a reușit lichidarea a 2814 gunoieri stihinice. În această perioadă au fost amenajate 331 gunoieri autorizate, selectate 81 terenuri pentru noi gunoieri.

La capitolul fortificării cadrului legal au fost adoptate 5 Legi și un Decret al Președintelui, peste 30 Hotărâri de Guvern. De asemenea, a fost inițiat procesul de promovare (avizare) a unui pachet de acte legislative de mediu importante, care sunt la etapele finale de definitivare și anume: Proiectul Legii protecției mediului; Proiectul Legii privind deșeurile; Proiectul Legii apelor; Proiectul Legii privind evaluarea impactului asupra mediului; Proiectul de lege privind substanțele chimice; Proiectul legii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

În scopul informării publicului despre calitatea componentelor de mediu au fost întreprinse următoarele:

- a fost elaborat și editat Anuarul IES – 2009 „Protecția mediului înconjurator în Republica Moldova” care a fost distribuit OAPL, instituțiilor de profil și universitare, altor instituții și organizații sau persoane fizice la solicitare. Anuarul este plasat pe pagina electronică a IES;
- a fost elaborat Raportul „Mediu și sănătatea copiilor în Republica Moldova” care a fost prezentat la Conferința miniștrilor de mediu și sănătate din martie 2010 de la Parma (Italia)
- a fost elaborat și editat broșura „Protecția mediului – acțiuni și rezultate”, dedicată zilei mondiale a mediului, care a fost distribuită în școli și licee, agenților economici, autorităților publice, a fost plasată pe pagina web a IES;
- a fost elaborat un material amplu pentru ora ecologică, publicat în revista „Natura” care a servit drept suport didactic instituțiilor de învățământ;
- cu prilejul aniversării a 20-a a IES au fost publicate materiale de fond în format larg în publicațiile: „Natura”, „Curierul agricol”, „Mediul ambiant”, „Revista Societății vorștorilor și pescarilor”, informații și materiale în publicațiile locale;
- au fost elaborate, publicate și diseminate Ghidul privind remedierea terenurilor afectate de poluanți organici persistenți și Ghidul practic privind managementul ecologic sigur al bifenililor policlorurați;
- au fost organizate acțiuni de educație ecologică și participare socială la nivel național: bilunarul ecologic de primăvară, acțiunea „Un arbore pentru drinuirea noastră”, acțiunea „Rou curat de la sat la sat”, acțiunea „Apa e izvorul vieții”.

Au fost realizate 233 de publicații, 229 emisiuni Radio și TV.

Au fost elaborate și ondate Fondului Global de Mediu propunerile de proiect: Reducerea emisiilor gazelor cu efect de seră prin îmbunătățirea eficienței energetice în clădirile

rezidențiale; Consolidarea reformei fiscale de mediu pentru îmbunătățirea managementului național și global de mediu; Managementul integrat și durabil al solului (MDS) prin abordare la nivel de comunitate; Adaptarea la schimbările climatice și gestionarea durabilă a terenurilor; Programul Granturilor Mici pentru susținerea ONG-urilor locale de mediu.

În scopul asigurării coordonării la nivel de sector a asistenței externe acordate de către comunitatea donatorilor, Ministerul Mediului pe baza HG. Nr. 12 din 19.01.2010 a creat Consiliul sectorial pentru Coordonare (CSC) „Mediu, aprovizionare cu apă și canalizare”, care s-a întrunit în 4 sedințe de lucru. Au fost inițiate negocierile asupra proiectelor Acordului de împrumut dintre Guvernul RM și BERD și Acordului de împrumut dintre Guvernul RM și Banca Europeană de Investiții pentru acordarea creditelor în sumă de 20 mln. Euro pentru realizarea Programului de dezvoltare al serviciilor de aprovizionare cu apă potabilă și a Acordului NIF de 10 mln. Euro. De asemenea a fost negociat Acordul de credit între Guvernul RM și Banca Mondială pentru proiectul „Managementul riscurilor legate de calamitățile naturale și climă”.

Au fost finalizate activitățile de identificare, înregistrare și cartografiere a terenurilor contaminate cu poluanți organici persistenti (POP), în special punându-se accentul pe locațiile unde au fost amplasate depozitele de pesticide și altor obiecte similare din fostele gospodării agricole. De asemenea, au fost identificate terenurile contaminate cu bifenilii policlorurați (BPC). Aceste activități au fost realizate integral. În urma activităților realizate au fost identificate 1604 terenuri contaminate cu POP, dintre care 1588 terenuri sunt contaminate cu pesticide din categoria POP și 16 terenuri contaminate cu BPC. Rezultatele studiului sunt prezentate într-o bază de date și reflectate pe o hartă digitală, accesibile (<http://map.moldovapops.md/new/>) pentru factorii de decizie, experți, publicul larg, și cu posibilitatea de actualizare ulterioară a informației. Acest sistem informațional va servi ca bază pentru elaborarea instrumentelor politice și luarea măsurilor respective pentru remedierea terenurilor contaminate.

A fost remediat terenul stației de transformatoare „Vulcănești 400kV”, contaminat cu BPC, prin izolarea solului și materialelor contaminate în sarcofag. Prin realizarea acestei activități s-a redus impactul negativ asupra mediului și sănătății muncitorilor.

Au fost continuate activitățile de inventariere, înregistrare și etichetare a echipamentului conținut de bifenilii policlorurați (BPC) în sectorul energetic. Aceste activități au fost extinse prin atragerea asistenței financiare din partea Agenției Canadiene pentru Dezvoltare Internațională (CIDA) și alocarea mijloacelor financiare din contul Fondului Ecologic Național, ceea ce a permis realizarea în volum deplin a activităților de inventariere a BPC în sectoarele economiei naționale. Activitățile de inventariere, înregistrare și etichetare a echipamentului conținut de BPC vor fi finalizate în anul 2011. După finalizarea activităților menționate va fi creat registrul BPC care ulterior va servi ca bază pentru elaborarea instrumentelor politice și luarea măsurilor respective pentru eliminarea BPC și echipamentului conținut de BPC.

În scopul extinderii suprafețelor de prduri și a spațiilor verzi au fost plantate 660 ha.

ALIMENTAREA NAȚIONALĂ ȘI ACTIVITATEA FIZICĂ ȘI SPORTIVĂ

Ministerul Sănătății în comun cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (Institutul Citiințific – Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare), prin intermediul proiectului internațional, finanțat de UNICEF „Testarea utilizării sarii iodate în industria alimentară”, au efectuat lucrări privind testarea utilizării sarii iodate la fabricarea unor tipuri de conserve, cum ar fi: fasole, porumb și roșii conservate, fabricate de întreprinderile: FC „Merencon”, s. Mereni, Fabrica de conserve, s. Coenița, SA „Alfa-Nistru”, r-nul Soroca și caecavaluri, produse de Fabrica de Lapte din r-nul Roecani.

Totodată, sunt testate unele produse lactate: caecaval și brânză în saramură din lapte de oi.

Începând cu 01. 01. 2010, conform ordinului interministerial „Cu privire la aprobarea normelor financiare pentru alimentarea copiilor (elevilor) din instituțiile instructiv-educative”, copiii și elevii, beneficiari de alimentare gratuită, se alimentează după norme financiare majorate 10,5 lei/zi (a fost 9 lei), dintre care 7 lei din bugetul local și 3,50 lei - prinții.

Ontru asigurarea accesului la onvrtrmontul de bazr, Ministerul Educaioiei supravegheazr alimentarea copiilor i elevilor. Astfel, on anul școlar 2009-2010 au fost alimentați 100% copii din clasele primare i circa 37% copiii claselor V-IX.

Conform planului de Acioiuni UE-Moldova, pct. 2.4.1 Aspecte sanitare ei fitosanitare, alineatul (30), Perfecioionarea sistemului de inofensivitate alimentarr pentru consumatorii din Moldova ei facilitarea comerioului prin reformarea ei modernizarea sectoarelor sanitar ei fitosanitar, la capitolul iniioierea armonizrii legislaioiei cu cerinoele comunitare on domeniul igienei ei prelucrrrii alimentelor, Republica Moldova a demarat procesul de armonizare a legislaioiei la cerinoele comunitare. Astfel, ponr la moment au fost armonizate 152 de acte normative, fiind aprobate prin Ordin al Ministerului Agriculturii ei Industriei Alimentare sau prin Hotrrore de Guvern, inclusiv 57 acte on domeniu vegetal (reglementri tehnice) ei 95 – on domeniul animalier (norme sanitar – veterinare).

Totodatr, potrivit prevederilor Hotrrorii Guvernului nr. 842 din 18 decembrie 2009 „Cu privire la aprobarea Planului Naioional de armonizare a legislaioiei pentru anul 2010”, Ministerul Agriculturii ei Industriei Alimentare urma sr elaboreze 19 acte normative ei legislative.

Astfel au fost aprobate 11 on semestrul II al anului 2010 (5 reglementri tehnice ei 6 norme sanitar-veterinare).

On vederea asigurrii securitioii alimentare, de crtre Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Pieioei, Metrologie ei Protecioie a Consumatorilor din subordinea Ministerului Economiei, pe parcursul anului 2010 au fost efectuate 2357 controale, la 2043 agenoi economici. Calitatea produselor alimentare ei alcoolice a fost verificatr prin 1292 controale, la toate etapele ciclului vital al produselor. Au fost depistate neconformitioi prin 1164 (90,09%) controale:

- producere – 147 (11,3%) controale, on 102 (69,38%) controale s-au depistat oncrlerri;
- comerio – 848 (65,7%) controale, on 795 (93,75%) controale s-au depistat oncrlerri;
- depozite angro – 111 (8,6%) controale, on 87 (78,4%) controale s-au depistat oncrlerri;
- servicii alimentaioie publicr - 186 (14,4%) controale, on 180 (96,77%) controale s-au depistat oncrlerri.

Au fost controlate produse on sumr de 204,658 mil. lei, fiind stabilite necorespunzrtoare ei interzise spre comercializare produse on sumr de 30,018 mil. lei.

Calitatea produselor industriale ei serviciilor prestate a fost verificatr prin 696 controale, la etapele ciclului vital al produselor, neconformitioi au fost depistate prin 570 (81,9%) controale:

- producere – 48 (6,9%) controale, on 37 (77%) controale s-au depistat oncrlerri;
- comerio – 522 (75%) controale, on 434 (83,14%) controale s-au depistat oncrlerri;
- servicii – 126 (18,1%) controale, on 99 (78,6%) controale s-au depistat oncrlerri.

Au fost controlate produse on sumr de 17,977 mil. lei, din care s-au stabilit necorespunzrtoare ei au fost interzise spre comercializare on sumr de 4,829 (26,87%) mil. lei

Au fost controlate produse cu originea de import on sumr de 16,813 mil. lei, din care necorespunzrtoare s-au stabilit on sumr de 4,591 (27,31%) mil. lei.

Pentru aprecierea calitioii produselor plasate pe piaoa internr, on cadrul controalelor au fost prelevate 389 mostre de produse alimentare ei supuse oncercriilor de laborator. Oncercriile au stabilit cr 35 (8,99%) mostre sunt necorespunzrtoare normelor prescrise ei/sau declarate:

- on comerio – 155 (39,84%) mostre, inclusiv 26 (16,77%) necorespunzrtoare;
- la producere – 234 (58,80%) mostre, inclusiv 9 (3,85%) necorespunzrtoare.

On perioada raportatr, au fost prelevate 35 mostre de produse industriale, care s-au stabilit corespunzrtoare normelor prescrise ei/sau declarate. Cele mai frecvente oncrlerri referitor la calitatea produselor, depistate on cadrul controalelor de stat sunt:

- plasarea pe piaor, comercializarea produselor nemarcate/marcate neconform, frrr informaioia on limba de stat – 768 cazuri;
- cu termenul de valabilitate al produselor expirat – 234 cazuri (1604 loturi);
- on lipsa certificatelor de conformitate – 227 cazuri;
- nerespectarea disciplinei tehnologice la fabricare – 125 cazuri;
- nerespectarea conditioiilor tehnice de prstrare a produselor – 111 cazuri;

- necorespunzătoare cerințelor de calitate și inofensivitate – 60 cazuri;
- marcarea eronată a produselor – 18 cazuri;
- falsificare – 6 cazuri;
- materia primă neconformă cerințelor specificate – 5 cazuri.

Au fost oncheiate și remise spre examinare în fond instanței de judecată/sau remise către alți agenți constatați 3791 procese-verbale cu privire la contravenție, conform Codului Contravențional al RM nr. 218 din 24.10.2008.

În scopul reducerii dinamiei și sporirii activității fizice a tuturor categoriilor de vârstă, Ministerul Tineretului și Sportului, în comun cu organele administrației publice locale și federațiile naționale de profil, în semestrul II al anului 2010, a organizat:

- concursuri la luptă națională „Trânta”, consacrate Zilei Independenței – 27 august în 5 sectoare ale municipiului Chișinău unde au participat circa 1500 de sportivi;

- concursuri sportive, consacrate Zilei Internaționale, ale a persoanelor cu dizabilități – 3 decembrie, după cum urmează:

- în perioada 29.11-02.12.2010 s-au desfășurat competiții sportive la care și joc de dame între persoanele cu deficiență de auz. La competiții au participat circa 40 persoane;

- în perioada 03-04.12.2010 s-au desfășurat competiții sportive la tenis de masă, minibaschet și mini-fotbal între copii cu deficiență mintală. La competiții au participat circa 120 de copii;

- în perioada 04-05.12.2010 s-au desfășurat competiții sportive la tenis de masă și armrestling între persoanele cu deficiență locomotorie. La competiții au participat circa 40 persoane.

În învățământul primar, gimnazial și liceal disciplina „Educația fizică” a fost predată câte 2 ore pe săptămână.

În învățământul profesional, mediu de specialitate și superior a fost promovată atât la nivel instituțional, cât și la nivel național practicarea culturii fizice și a sportului prin organizarea diverselor activități sportive, inclusiv de masă:

O SOCIETATE FĂRĂ TUTUN, ALCOOL ȘI DROGURI

La 29.12.2010 în republică se aflau în supraveghere medicală 46 682 de bolnavi de alcoolism cronic, 973 de bolnavi cu psihoze alcoolice, 8960 de bolnavi de narcomanie. Din acest număr adolescenți: 3 cu alcoolism cronic, 1 cu narcomanie și 111 de consumatori de droguri.

Din numărul total de bolnavi de alcoolism cronic, 15,5 % sunt femei.

Bolnavii de profil narcologic sunt depistați de serviciul narcologic, rețeaua de medicină primară și de poliție. În semestrul II 2010 au fost depistați și luați în supraveghere medicală 1890 bolnavi de alcoolism cronic (2009-1220), 349 bolnavi cu psihoze alcoolice (2009-405), 690 bolnavi cu narcomanie (2009- 630).

Din 46682 de bolnavi cu alcoolism cronic – 31.036 sau 66,5 % sunt locuitori din zonele rurale. Din ei circa 70% nu dispun de poliția de asigurare. În semestrul II al anului 2010 au fost cuprinși în tratament 20,5% din numărul celor aflați în evidență dispensarică bolnavi cu alcoolism cronic (2009-19,2%). Din ei 9,1% au urmat tratament în condiții de staționat (2009-8,4%). 42,5% din numărul bolnavilor se află în perioada de remisie de la 1 an până la 2 ani și mai mult (2009- 42,1).

Serviciul spitalicesc republican de narcologie construit din 590 de paturi.

În cadrul IMSP Dispensarul Republican de Narcologie activează Centrul de reabilitare psiho-socială pentru pacienții cu patologii narcologice și membrilor familiilor acestora. În semestrul II al anului 2010 au fost cuprinși în tratament 105 pacienți (2009-104).

În anul 2010 au fost examinate 34600 persoane pentru a primi permis, au fost depistate 184 persoane cu contraindicații (alcoolism, narcomanie). IMSP Dispensarul Republican de Narcologie care a organizat 4 seminare zonale pentru medicii abilitați cu dreptul de a efectua examinarea persoanelor pentru permis. În 2010 au fost efectuate 3975 teste biologice la determinarea drogurilor în urină ce constituie cu 18% mai mult față de anul 2009 - 3345.

A fost adoptată legea cu privire la comerțul interior nr. 231 din 23.09.2010 prevede protejarea copiilor și tinerilor prin limitarea comercializării de marfuri ce contravin bunelor moravuri (sigrii, bruturi alcoolice) și apropierea instituțiilor precolare și de învățământ (art. 15, alin.(3)).

Legea prevede, că activitățile din comerț aferente produselor alimentare și prestației serviciilor de alimentație publică sunt oferite de angajați, care pe lângă pregătirea profesională de profil, au absolvit și un curs în materie de igienă. De asemenea, aceștia trebuie să dispună de certificate medicale privind starea sănătății (art.13, alin (4)).

Conform analizei Ministerului Afacerilor Interne a situației infracționale, denotă faptul că, pe parcursul anului 2010, 1588 infracțiuni au fost comise de către persoane aflate în stare de ebrietate. În atenția organelor de poliție se află 28071 persoane care suferă de alcoolism cronic.

În perioada de raportare, organele de poliție, au relevat și au inițiat 6730 proceduri contravenționale, în conformitate cu prevederile art. 355 (*consumul de băuturi alcoolice în locuri publice*) Cod contravențional (2009- 31025 procese-verbale contravenționale), totodată din categoria vizată, pentru examinare medicală la comisia de expertize narcologice au fost îndreptate și prezentate 6030 persoane bolnave de alcoolism cronic. De asemenea, au fost înaintate 4 demersuri către autoritățile administrației publice locale privind inițierea procedurilor de aplicare a tratamentului coercitiv în condițiile Legii nr. 713 din 06.12.2006, privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope.

Din categoria persoanelor aflate la evidență, au fost documentați 544 contravenienți și luate la evidență altele 854 persoane, iar 2763 persoane au fost radiate din evidență.

În prezent, persistă problema de îndreptare a persoanelor ce suferă de alcoolism cronic la tratament. Din lipsa polițiilor de asigurare medicală obligatorie la această categorie de bolnavi.

O problemă actuală rămâne a fi consumul ilicit de droguri. Astfel, la finele anului 2010, se atestă o descreștere a infracțiunilor legate de droguri, (-4.9%), fiind înregistrate – 1865 infracțiuni comparativ cu 1660 anul precedent.

Actualmente în vizorul poliției se află 6509 persoane ca consumatori de substanțe narcotice. Din numărul de persoane aflate la evidență ca consumatori de droguri, au fost documentați 443.

În perioada nominalizată au fost luați în evidență poliției 487 consumatori de droguri și substanțe psihotrope și 748 au fost radiați.

La compartimentul prevenirii și combaterii infracțiunilor legate de droguri, au fost inițiate 3521 procese-verbale contravenționale în baza prevederilor art. 85 Cod contravențional, pentru consum de și prăstare în proporții mici a substanțelor narcotice.

Concomitent, în perioada vizată, pentru examinare medicală la comisia de expertize narcologice au fost prezentate 3761 persoane afectate de narcomanie.

În scopul eficientizării măsurilor întreprinse la capitalul fumatului și articolelor de tutungerie, în rezultatul măsurilor întreprinse, au fost verificați 831 agenți economici, iar în adresă 277 persoane juridice din domeniul alimentației publice au fost înaintate sesizări, în vederea lichidării neajunsurilor și ajustarea activității la prevederile legislației în vigoare.

Astfel, compartimentul respectării legislației cu privire la tutun și articole din tutungerie, precum și neadmiterea fumatului în locurile interzise, în deosebi în localurile de alimentație publică, a fost mediatizat în 4 ediții radio, de asemenea, acest subiect a fost reflectat și în 15 emisiuni televizate ale studiourilor de televiziune locale. Prin intermediul ziarelor locale au fost reflectate 14 articole.

În perioada vizată, la capitalul enunțat, subdiviziunile teritoriale au organizat 51 rații, în rezultatul cărora au fost documentați 72 contravenienți, în privința cărora au fost inițiate proceduri contravenționale potrivit prevederilor alin. (1) art. 91 al Codului contravențional.

Totodată, au fost întreprinse măsuri în vederea depistării și neadmiterii cazurilor de comercializare în locurile neautorizate sanitar. Urmare măsurilor întreprinse, de către serviciul de ordine publică în anul 2010 au fost inițiate 7001 proceduri contravenționale.

Totodată, în perioada de referință, de către serviciile poliției ordine publice a fost ridicată bruturi alcoolice în sumă de 53.997 lei, produse de tutungerie, estimate la 22.000 lei, produse alimentare în sumă de 156.401 lei. De asemenea, au fost depistate 212 depozite clandestine, 322 filiale de contrafacere a marfurilor, 6 cazuri de contrabandă și 269 cazuri de trafic ilicit de marfuri.

Referitor la interzicerea comercializării către minori a bruturilor alcoolice, organele afacerilor interne, au documentat 279 de astfel de cazuri de contravenții.

VIAIOT FTRF VIOLENIOT EI TRAUME

În scopul implementării Legii Nr. 45-XVI din 1 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, Ministerul Sănătății, cu suportul UNFPA, a elaborat Instrucțiunea privind intervenția organelor de asistență socială, afacerilor interne și instituțiilor medicale în cazurile de violență în familie.

Instrucțiunea privind intervenția instituțiilor medicale în cazurile de violență în familie cuprinde următoarele compartimente: atribuțiile instituțiilor medicale în cazurile de violență în familie; identificarea cazurilor de violență în familie; completarea documentației medicale, consilierea victimelor violenței în familie, atribuțiile serviciului medicinei legale în cazul violenței în familie.

În prezent proiectul de ordin comun al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerului Sănătății și Ministerului Afacerilor Interne „Cu privire la aprobarea Instrucțiunilor privind intervenția organelor de asistență socială, afacerilor interne și instituțiilor medicale în cazurile de violență în familie” se află în proces de examinare și expertizare la Ministerul Justiției.

În perioada 23 - 24 martie 2010, cu suportul Organizației Mondiale a Sănătății, a fost organizat un seminar privind „Evaluarea la mijloc de termen a implementării Strategiei Naționale a Sănătății Reproductive 2005 - 2015”, la care s-au prezentat rezultatele obținute și au fost stabilite activități de perspectivă, inclusiv și la compartimentele:

- Prevenirea și managementul violenței în familie și abuzului sexual
- Prevenirea traficului de flinte umane.

La 11 mai 2010, cu suportul Organizației Mondiale a Sănătății, s-a desfășurat atelierul de lucru „Revizuirea cadrului legal existent în domeniul sănătății reproductive”, la care au fost prezentate rezultatele pilotării metodologiei OMS pentru consolidarea cadrului legal și politicilor în contextul drepturilor omului pentru sănătatea sexuală, au fost elaborate propuneri pentru modificarea cadrului legal existent în Republica Moldova, în conformitate cu standardele europene. În acest context s-a elaborat Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei Naționale a Sănătății Reproductive în perioada anilor 2011 - 2015.

În perioada de raportare, organele afacerilor interne au înregistrat în sfera relațiilor familiare 60 infracțiuni, 31 omoruri și 29 vrătmări intenționate grave a integrității corporale.

Analiza motivelor și cauzelor comiterii omorurilor în cadrul familiei pe parcursul perioadei de referință denotă faptul, că în 15 cazuri soții și-au asasinat soțiile și în 4 cazuri soțiile pe soți, 6 cazuri - feciorul l-a omorât pe părinte și un caz fiul a asasinat-o pe mama sa, 3 cazuri în care mama și-a omorât nou-născutul, un caz nepotul a omorât-o pe bunica sa și un caz de omor între frați.

Fiind efectuată analiza în baza de gen, ca urmare a omorurilor înregistrate, victime au rămas 17 femei, 11 bărbați, și 3 nou-născuți.

Caracteristica analogică se atestă și la compartimentul cauzării leziunilor corporale grave: s-au înregistrat 8 cazuri când soțul și-a provocat leziuni corporale grave soției, în 4 cazuri victime au rămas soții ca urmare a acțiunilor violente din partea soțiilor acestora, 8 cazuri când fiul și-a agresat pe tatăl său, un caz fiica a agresat-o pe mama și în 4 cazuri tatăl și-a cauzat vrătmări grave

fiului, 2 cazuri de vrtrmare ontre fraoi, un caz fratele a agresat-o pe sora sa ei un caz on care sora i-a provocat vrtrmri grave fratelui.

La acest compartiment, analiza infracoiunilor on baza de gen, denotr faptul, cr on cazurile vrtrmrrilor corporale grave onregistrate, victime au rmas 10 femei, 19 brrbaroi ei un minor.

Analiza motivelor ce au condus la comiterea infracoiunilor on cadrul familiei, denotr faptul cr, 15 cazuri de omor ei 13 cazuri de vrtrmri corporale grave au fost comise din cauza relaiiilor ostile existente ontre membrii de familie.

Actualmente, organele de polioie desfreoarr activitrii de prevenioie a violenoei on familie a 4569 persoane, care manifestr comportament violent cadrul relaiiilor familiale.

Pe parcursul perioadei de raportare, de crtre ofioerii operativi de sector au fost examinate 30592 petioii, din care on 2765 petioii au fost relatate cazuri de violenor on cadrul relaiiilor de familie ce constituie circa 9% din numrrul total al petioiilor examinate. Astfel, se atestr o relativr ascendentr on numrrul cererilor adresate organelor afacerilor interne de crtre victimele violenoei on familie. Deasemenea, pe parcursul anului 2010 din 94471, au fost iniioiate 19382 proceduri contravenioionale on temeiul art. 78 CC (*vrzmarea ueoarz a integritioii corporale*), dintre care 2135 contravenioii (11,1%) au fost documentate ca rezultat al conflictelor din cadrul relaiiilor de familie.

Potrivit deciziilor instanoeilor competente de examinare a cazurilor ei de sancioinare a delicvenioilor, faor de 1614 contravenienoi, care au admis acte de violenor on cadrul familiei, au fost adoptate decizii privind sancioinarea lor cu amendr, 35 persoane au fost supuse arestului contravenioional, 3 persoane au fost condamnate la muncr neremuneratr on folosul comunitrii ei altele 444 cauze contravenioionale au fost clasate din motivul omprrrii prriilor.

Analiza situaoiei la acest compartiment demonstreazr cr on circa 20% de cazuri, on instanoa de judecatr se iau decizii de clasare, motivul principal fiind omprcarea prriilor. On marea majoritate, omprcarea ontre sooi are loc datoritr faptului cr sancioiunile sub formr de amendr aplicate prin lege, sunt achitate din aceleai coe al familiei din care face parte victima ei agresorul, iar mrsurile de influenor faor de agresori, on marea mrsurr nu-ei atinge scopurile de reeducare a delicvenioilor.

Concomitent, ontru ajustarea la cadrul legal al Legii nr. 45 din 01.03.2007 „cu privire la prevenirea ei combatere a violenoei on familie”, ei posibilitatea de a monitoriza toate formele de violenor in familie, precum si relevarea subiecioilor violenoei, de crtre reprezentanioii Fondului ONU pentru Populaioie, s-a elaborat ei s-a propus spre examinare ei onaintarea propunerilor proiectul instructoiunilor privind intervenioia membrilor echipelor multidisciplinare on cazurile violenoei on familie.

La acest capitol la 18 august curent, on incinta Ministerului Muncii, Protecioiei Sociale ei Familiei, a fost desfreuratr o masr rotundr on vederea ajustrii proiectului instructoiunilor nominalizate ei evidenioierea acioiunilor echipei multidisciplinare (asistentului social, lucrtrorului medical ei angajatului organelor de polioie) reiecind din competenoele funcioionale.

Ontru consolidarea sistemului polioienesc de sector on luptr ompotriva violenoei on familie, de crtre Ministerul Afacerilor Interne, cu susioinerea Fondului ONU pentru Populaioie, a fost propus instituirea unui curricul pentru eefii de post ei ofioerii operativi de sector, on procesul instruirilor de specializare din cadrul Institutului de formare profesionalr continur ei cercetri etiioifice aplicative al Academiei "Ctefan cel Mare" a MAI, privind implementarea prevederilor legislaioiei on domeniul prevenirii ei combaterii violenoei on familie, precum ei metodele de intervenioie ei atribuioile fiecrrui membru al echipei multidisciplinare on cazul elucidrii fenomenului violenoei on familie.

A continuat iniioiativa „Ccoala – mediu frtr violenor” on colaborare cu reprezentanta UNICEF. On cadrul acestei iniioiative au fost dezvoltate activitrii de informare a elevilor din toate instituioiile preuniversitare , a profesorilor ei prriioilor. Sesiuni de treninguri pentru eefii adjuncioi pe educaioie din toate instituioiile de onvrormont preuniversitar, trainingul *Formarea la adolescenioi a abilitioilor de rezolvare a conflictelor* a fost realizatr on instituioiile de onvrormont profesional ei mediu de specialitate.

On octombrie, 2010, a avut loc seminarul republican "Eliminarea formelor grave de muncr a copilului" cu suportul Organizației ILO-IPEC Moldova, la care au participat inspectorii din DGR/MOTS, responsabili de protecția copilului, unde la fel s-a discutat despre metodele de excludere a formelor grave a muncii copiilor, mai ales on zona ruralr.

On cadrul Comitetului Național Directoriu pentru eliminarea formelor grave de muncr a copilului, de comun cu Ministerul Muncii, Protecției Sociale ei Familiei, cu societatea civilr ei alte organizații interesate, a fost elaborat un Plan de acțiuni pentru prevenirea formelor grave de muncr a copilului.

On realizarea Programului național de asigurare a egalității de gen pe anii 2010-2015 a fost evaluat Curricula la disciplinele de studii pentru toate treptele de onvțormont, axond-o pe competențe, au fost organizate seminare de formare metodict on acest domeniu pentru cadrele didactice ei managerii scolari.

On vederea executrii art. 18 pct. 2 al Legii nr. 45-XVI din 1 martie 2007 cu privire la prevenirea ei combaterea violenței on familie, a fost adoptatr Legea nr.167-XVIII din 09.07.2010 cu privire la modificarea ei completarea unor acte legislative. Legea nominalizatr conține o serie de elemente noi care au fost oncorporate on legislația naționalr: Codul penal, Codul de procedurr penalr, Codul de procedurr civilr, Codul Familiei ei altele.

Instrucțiunile privind intervenția organelor de asistențor socialr on cazurile de violențor on familie au fost ombunțrtoite ei definitivare ompreunr cu partenerii de la Ministerul Afacerilor Interne ei Ministerul Sănțrtoiei. Pentru asigurarea calității serviciilor prestate victimelor violenței on familie, prin Hotrrorea Guvernului nr. 1200 din 23 decembrie 2010, au fost aprobate Standardele minime de calitate privind serviciile sociale prestate victimelor violenței on familie, ce conțin prevederi detaliate cu privire la principiile de prestare a serviciilor sociale, beneficiarii centrelor, admiterea ei plasamentul on centru, tipurile de servicii prestate, managementul centrului, supervizarea ei evaluarea personalului.

On scopul optimizrii colectrii ei utilizrii datelor on sistemul de protecție socialr prin folosirea tehnologiilor informaționale moderne a fost elaborat Proiectul hotrrorei Guvernului cu privire la modificarea ei completarea Hotrrorei Guvernului nr. 1356 din 03.12.2008 cu privire la aprobarea Structurii Sistemului Informațional Automatizat „Asistența Socialr” (on continuare SIAAS).

On contextul extinderii Sistemului Național de Referire pentru protecția ei asistența victimelor ei potențialelor victime ale traficului de ființe umane, Ministerul on colaborare cu Organizația Internaționalr pentru Migrație, Terres des Homes ei Centrul PAS au organizat seminarul de instruire a echipelor multidisciplinare, abordond subiecte ce țin de domeniile prevenirii ei combaterii traficului de ființe umane, violenței on familie, protecției drepturilor copilului ei a protecției persoanelor infectate/afectate HIV/SIDA on următoarele raioane: 20-24 septembrie (r. Briceni), 20-22 octombrie (r. Basarabeasca), 3-5 noiembrie (r. Drochia), 17-19 noiembrie (r. Glodeni), 14-15 decembrie (r. Orhei).

Centrul Internațional „La Strada” on colaborare cu partenerii UNFPA, OSCE Misiunea on Moldova, UNDP, a lansat Conceptul etapei a II-a a Campaniei naționale „*Familia sãnțtoasr este familia fcrz violențor*”. Obiectivele etapei II-a sunt:

- Diferențierea manifestrii sentimentelor de dragoste ei a semnalelor de „control” ontr-o relație.
- Responsabilizarea ambilor subiecțoi ai violenței on familie, la etapa cond ambii pot fi proactivi on soluționarea problemei.
- Facilitarea accesului victimelor violenței on familie la asistența corespunțtoare de la primele semnale;
- Inițierea unui dialog continuu ontre prestatorii de servicii pentru subiecții violenței on familie.

On perioada Mai 2010 - Septembrie 2010, on cadrul campaniei: a derulat unu spot video on, s-a organizat o conferințor de presr, activități de informare pentru tineri despre relațiile nonviolente on familie.

La 25 noiembrie 2010 a fost lansat în cadrul unei conferințe de presă Campania națională „16 Zile de acțiuni împotriva violenței în bază de gen” cu Genericul „UNIȘI PENTRU O SOCIETATE FĂRĂ VIOLENȚĂ”, care s-a înscris în contextul Campaniei Secretarului General ONU “Unișii pentru a stopa Violența împotriva femeii”.

În activitățile Campaniei „16 zile” au fost implicate 50 organizații / structuri. În calitate de beneficiari ai activităților Campaniei au fost în jur de 60 mii de fete/femei și băieți/băieți. Pe perioada de raportare au fost organizate și desfășurate lunar reuniunile ordinare ale grupului Coordonator în domeniul prevenirii violenței în bază de gen, inclusiv violenței în familie.

La 10 septembrie 2010 a fost organizată și desfășurată reuniunea extraordinară a Comisiei guvernamentale pentru egalitate între femei și băieți, urmare a Mesei rotunde cu genericul „Ce beneficii aduce implicarea mai largă a femeilor în viața politică și dezvoltarea economică”, organizată de Misiunea OSCE în Moldova. În cadrul reuniunii au fost discutate recomandările experților internaționali participanți.

A fost elaborat raportul de monitorizare a implementării Proiectului de dezvoltare a serviciilor adresate victimelor violenței în familie și abuzatorilor din Anenii Noi, Rezina, Coldrănești, Vulcănești, Grigoriopol. Scopul proiectului constă în activitatea de monitorizare și supervizare a derulării proiectelor comunitare și vederea eficientizării intervențiilor echipelor multidisciplinare în soluționarea cazurilor de violență în familie la nivel comunitar.

Conform Comentariilor finale ale Comitetului privind eliminarea discriminării față de femei, adresate Guvernului din 2006, Republica Moldova este invitată să prezinte cel de-al patrulea raport periodic, al cărui termen de prezentare a fost iulie 2007, și cel de-al cincilea raport periodic, cu termen de prezentare în iulie 2011, într-un raport combinat în iulie 2011. În scopul consolidării capacităților unităților gender din cadrul autorităților administrației publice centrale și a altor autorități administrative centrale pentru elaborarea raportului menționat, ministerul a organizat pe data de 5 august 2010 un seminar de instruire privind criteriile de raportare în baza Convenției ONU asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei (CEDAW). În cadrul acestui seminar s-a distribuit și un set de materiale alcătuit din documentele cheie aferente acestui subiect. Organizarea acestui seminar a fost susținută de către Programul UNIFEM „Abilitarea Economică a Femeilor prin creșterea oportunităților de angajare în cadrul muncii în Republica Moldova” implementat cu suportul financiar al Secției Suedeze de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare în Republica Moldova (Sida/Asdi).

ASIGURAREA CONDIȚIILOR PENTRU AMELIORAREA SĂNĂTĂȚII MENTALE

Pe parcursul semestrului II anul 2010, în urma efortului de ajustare a bazei legislative la rigorile internaționale, cu protejarea drepturilor pacienților și demnității umane, s-a realizat o restructurare a sistemului de asistență psihiatrică, spre diversificarea serviciilor specializate acordate, creșterea accesibilității la diagnostic și tratament, introducerea componentei de reabilitare psiho-socială ca parte esențială a procesului curativ, care au constituit formarea și pilotarea serviciului de sănătate mintală.

Astfel, de către Ministerul Sănătății a fost emis ordinul nr. 591 din 20.08.2010 „Cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului de Sănătate Mintală din Republica Moldova”, prin care se reglementează activitatea serviciului pentru asigurarea calității, accesibilității și corespunderii serviciilor necesităților persoanelor afectate de maladii mintale.

A fost aprobat ordinul Ministerului Sănătății nr. 290 din 30.04.2010 "Cu privire la instituirea Grupului de lucru privind respectarea drepturilor omului în domeniul sănătății mintale". Grupul de lucru în colaborarea cu oficiul ONU din Republica Moldova au desfășurat un Plan de activitate aprobat prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 390 din 11.06.2010 "Cu privire la aprobarea Planului de activitate privind expertiza actelor normative și legislative ce vizează drepturile omului în domeniul sănătății mintale". Conform Planului aprobat la etapa actuală au fost revizuite actele legislative aferente domeniului menționat și stabilite acțiuni de inițiativă legislative pentru anul 2011.

On planul colaborării cu organizațiile neguvernamentale și internaționale, pe parcursul perioadei menționate, s-au desfășurat obiectivele incluse în Memorandumul de Colaborare cu Biroul de Dezvoltare și Cooperare al Elveției în Moldova, semnat la data de 26 mai 2009, ceea ce include asistența financiară și tehnică în vederea dezvoltării strategiei serviciilor comunitare de sănătate mintală și a Centrului Național de Sănătate Mintală. Astfel, prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 482 din 13.07.2010 „Cu privire la Centrul Național de Sănătate Mintală” a fost instituit Centrul Național de Sănătate Mintală, structură organizatorică și structurală al cărei scop este organizarea, dezvoltarea și monitorizarea serviciilor de sănătate mintală din Republica Moldova.

Prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 660 din 27.09.2010 „Cu privire la instituirea Grupului de lucru pentru elaborarea Strategiei Naționale de Integrare a Serviciului de Sănătate Mintală în Medicina Primară” se preconizează stabilirea Strategiei în domeniu și elaborarea planului de activități pentru sporirea accesului la servicii medicale de sănătate mintală și optimizarea acordării lor în scopul pregătirii cadrelor medicale specializate în domeniul psihiatriei comunitare. Conform dispoziției Ministerului Sănătății nr. 587-d din 29.11.2010 „Despre organizarea instruirii pentru medicii psihiatri” în perioada 01.12.2010 -18.02.2011 se desfășoară training-ul „Dezvoltarea sistemului de servicii comunitare de Sănătate Mintală în Moldova” în colaborare cu ONG „Somato” și Biroul de Dezvoltare și Cooperare al Elveției în Moldova destinat pentru instruirea a 20 de specialiști.

Tratamentului ambulator gratuit al categoriilor de pacienți nominalizați conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 163 din 02.04.1993 „Cu privire la protecția unor categorii de cetățeni socialmente vulnerabili și optimizarea importului de medicamente și tehnică medicală” este asigurat prin procurarea preparatelor psihotrope din sursele bugetului de stat și fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală.

În linii generale, medicamentele sunt prescrise, categoriilor de pacienți menționați, de către medicul psihiatru, conform ordinului Ministerului Sănătății nr. 353 din 27 mai 2010 și circulara Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr. 0811-11/27 din 16 iunie 2010, în baza Hotărârii Guvernului nr. 323 din 28 aprilie 2010 „Cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1372 din 23 decembrie 2005”.

Reieșind din datele statistice relevante privind eficiența tratamentului medicamentos în condiții de ambulator, tendința de sporire a asigurării populației cu preparate psihotrope de generație nouă peste 25% din total, asigurarea în proporție mai mare a pacienților pentru ameliorarea calității vieții este un obiectiv major al Ministerului Sănătății. În acest sens s-au majorat sursele financiare la 12 mln. lei (2010) și totodată s-a fortificat mecanismele de asigurare cu preparate a grupurilor de beneficiari.

În scopul informării populației asupra problemelor legate de bolile mintale prin ordinul Ministerului Sănătății nr.668 din 01.10.2010 „Cu privire la organizarea și desfășurarea Zilei Mondiale a sănătății mintale - 10 octombrie 2010” a fost adoptat un Plan de acțiuni și desfășurate diferite activități de educație pentru sănătate și promovare a modului sănătos de viață în toate grupurile de populație.

În total, în Republica Moldova, la compartimentul promovării sănătății mintale au fost organizate 44 seminare pentru diferite categorii de lucrători medicali, profesori, au fost elaborate 13 materiale metodico-informative, la posturile de televiziune s-au difuzat 15 emisiuni, la posturile de radio 16 emisiuni, în presă s-au publicat 18 articole. De asemenea, au fost susținute 445 prelegeri și 3267 convorbiri în grup, organizate 21 serate tematice și de întrebări și răspunsuri, s-au elaborat 128 buletine sanitare, panouri, unghere sanitare, etc.

CONTROLUL MALADIILOR CONTAGIOASE

În perioada de referință s-au realizat activități stipulate în **Programul național de Control și profilaxie a tuberculozei pe anii 2006 – 2010**. În conformitate cu datele statistice, generate de sistemul informațional SIME TB la 24 decembrie 2010, pe parcursul anului 2010 au

fost onregistrate 4313 cazuri noi ei recidive de tuberculozr, sau 110,3 la 100 mii populaioie, faor de 4744 cazuri, sau 116,0 la 100 mii populaioie, onregistrate on 2009, ceia ce denotr o mieceorare a valorii indicatorului incidenuei globale cu 4,9%. Totodatr, circa 2,46% din cazurile noi on anul 2010 au fost depistate postmortem (90 din 3659 cazuri noi). On anul 2010 au fost onregistrate 854 recidive a procesului de tuberculozr, cu 86 recidive mai puoin decot on anul 2009.

Asigurarea cu preparate antituberculoase este suficienr atot pentru tratamentul cazurilor sensibile de tuberculozr, cot ei pentru cele rezistente. Strategiile recomandate OMS pentru controlul tuberculozei - DOTS ei DOTS Plus se aplicr on toate teritoriile republicii. Cu toate acestea, rata succesului constituie 57,8%, rrmnd nesatisfcrtore faor de 85% stabilite on PNCPT. Rata abandonului tratamentului printre cazurile noi pulmonare cu microscopie pozitivr este de 11,5%.

Prezintr ongrijorare creeterea pe parcursul ultimilor ani a numrrului de cazuri cu tuberculozr multidrogezistentr, rata crrora constituie 42,97 % din numrrul total de bolnavi, iar printre cazurile noi acest indicator este de 21,93%. Tratamentul cu preparate de linia a II este accesibil pentru toate cazurile cu tuberculozr rezistentr. Pe parcursul anului 2010 au fost discutaioi la eedinoe Comitetului de Recrutare pentru tratament DOTS Plus – 2150 de bolnavi cu scopul includerii sau excluderii acestora din cohortr ei monitorizarea tratamentului. Au iniioat tratament 553 bolnavi cu tuberculozr multidrogezistentr. La moment se aflr la tratament 1056 pacienioi, din ei 350 pacienioi sunt la etapa de staroionar.

Continur activitrioile de suport al pacienioilor on conformitate cu ordinul comun al MS al RM ei CNAM nr. 437/29 din 20.11.2007/210-A/13.12.07 „Cu privire la organizarea tratamentului bolnavilor cu tuberculozr, caz nou ei readmis, nebaciliferi on condioii de ambulator”. Totuei, datoritr faptului cr circa 65% din pacienioii cu tuberculozr nu sunt asiguraioi, doar o micr parte poate beneficia de acest suport. Pacienioii, incluei on tratamentul DOTS Plus, atot din sectorul civil, cot ei din cel penitenciar beneficiazr de suportul acordat din sursele Fondului Global, cu susioinerea ONG „Carlux”.

Pe parcursul anului 2010, au beneficiat de bonuri toate persoanele aflate on tratament on cadrul proiectului DOTS Plus, 790 pacienioi din sistemul civil ei 87 pacienioi din sistemul penitenciar

Necrtnd la suportul social acordat rata abandonului printre pacienioii onrolaioi on cohorta DOTS Plus este de 29,5%, iar succesul tratamentului de 52,4% pentru cohorta, care a iniioat tratamentul on anul 2007. On acest context, ontru asigurarea aderrrii conetiente a bolnavilor la tratament, on noul Program naioional de control al tuberculozei pentru anii 2011-2015, sunt prevrzute activitrioii de implicare a comunitrioii ei acioiuni de motivare a pacienioilor din categoriile social-vulnerabile.

Migraioia rrmone a fi una din problemele, care menioine tensionatr situaioia epidemiologicr prin tuberculozr. Astfel, on anul 2010 circa 15,5% din cazurile noi onregistrate s-au aflat peste hotarele republicii o perioadr mai mare de 3 luni din ultimele doursprezece. Acest indicator este frrr schimbrrii on ultimii ani. On acest context, on semestrul II al anului 2010, Ministerul Srrnrrioii al Republicii Moldova ei Organizaioia Internaioionalr pentru Migraioie a petrecut campania de comunicare privind riscurile de srrrtate ale migraioiei, sub genericul „Fii srrrtos, oriunde te-ai afla!”. Campania a ombinat mai multe elemente, axate pe riscurile de srrrtate, asociate cu migraioia: HIV/SIDA ei infecioiile cu transmitere sexualr, tuberculoza, srrrtatea reproducerii.

On august a. 2010, la eedinoa Colegiului Ministerului Srrnrrioii, s-a discutat realizarea Programului Naioional de control ei profilaxie a tuberculozei pe anii 2006 – 2010 ei a fost propus proiectul noului Program Naioional de control a tuberculozei pentru anii 2011 – 2015, aprobat ulterior prin Hotrrorea Guvernului nr. Nr. 1171 din 21.12.2010.

Pe parcursul anului 2010, on conformitate cu ordinul MS nr. 273 din 26.04.2010 „Cu privire la instituirea grupului de lucru privind respectarea drepturilor omului on domeniul srrnrrioii publice”, a fost lansat procesul de expertizare a actelor legislative ei normative, inclusiv din domeniul tuberculozei ei HIV/SIDA.

Ontru dezvoltarea capacitrioilor resurselor umane, on perioada de referinioa au avut loc treninguri tematice pentru medicii ftziopneumologi, personalul care activeazr on laboratoare ei

medicii de familie, activităților colaborative a coinfecției TB/HIV, diagnosticul microscopic al tuberculozei, managementul pacienților cu tuberculoză clasică și multirezistentă în ambulatoriu și staționar.

Întru fortificarea unității centrale a Programului a fost organizat cursul de instruire „Planificarea și managementul proiectelor din domeniul sănătății, managementul medicamentelor”, „Managementul medicamentelor antituberculoase în cadrul strategiei DOTS și DOTS PLUS”.

Conform Dispoziției MS nr. 554-d din 08.11.2010 „Cu privire la organizarea cursurilor de instruire a personalului implicat în procesarea datelor pentru Sistemele de Monitorizare și Evaluare ale Tuberculozei, HIV/SIDA și ITS în Republica Moldova” a fost aprobată lista medicilor infecționiști din instituțiile raionale, municipale și republicane responsabili de introducerea datelor în SIME HIV. Cursurile de instruire au fost desfășurate în perioada 22 noiembrie – 1 decembrie 2010.

La moment, sistemul informațional de supraveghere epidemiologică a maladiilor infecțioase, este constituit din câteva subsisteme. SIME TB cuprinde 50 instituții: 48 instituții de nivel local (mun. Chișinău este cuantificată ca o instituție, dar care include 5 Asociații Medicale Teritoriale (AMT) și Spitalul Clinic Municipal de Tuberculoză și 2 instituții de nivel național (Institutul de Ftiziopneumologie (IFP) „Ch. Draganiuc” și SBT Vorniceni)). SIME ITS cuprinde 44 instituții: 43 instituții de nivel raional și 1 instituție de nivel național – DDVR. SIME HIV este alcătuit din 83 instituții: 41 Centre de Sănătate Publică inclusiv stanga Nistrului, 41 centre de nivel raional și municipal, inclusiv stanga roului Nistrului (Mun. Chișinău este considerat un Centru de monitorizare și evaluare a infecției HIV care include AMT-urile și Spitalul Clinic de Boli Infecțioase „T. Ciorob” și 1 instituție națională (centrul SIDA).

Pentru a informa populația în domeniul profilaxiei infecției HIV și ITS, pe perioada 14 decembrie a. 2009 – 14 ianuarie a. 2010, în mun. Chișinău a circulat un camion publicitar pe traseul Gara feroviară - Gara auto de Nord și Gara auto de Sud Chișinău, cu spotul publicitar „Protejează-ți familia și pe tine de HIV și ITS”.

Ministerul Sănătății în parteneriat cu Fundația SIDA Est-Vest a organizat festivalul filmului documentar dedicat Zilei Internaționale de Comemorare a persoanelor care au decedat de SIDA. Cu ocazia Zilei Internaționale de combatere a HIV/SIDA, 1 decembrie 2010, în republică s-au desfășurat acțiuni cu tema: „Accesul universal și drepturile omului”.

Pe parcursul perioadei de referință, lucrătorii medicali au participat la 365 seminare de instruire, au publicat 134 materiale metodico-informative și 95 articole, au participat la 850 emisiuni radiofonice și 110 emisiuni televizate, au petrecut 7.612 prelegeri și 137 mii convorbiri.

Supravegherea epidemiologică a infecției HIV/SIDA se efectuează în conformitate cu Standardul Național ajustat la cerințele Uniunii Europene.

Anual, între 25 august, Centrul SIDA raportează Centrului European de Prevenire și Control al Maladiilor despre înregistrarea cazurilor noi de HIV/SIDA. Incidența prin HIV/SIDA pentru a. 2010 constituie 17,22 cazuri la 100.000 de locuitori, în a. 2009-17,4 cazuri la 100.000 locuitori.

Prin Hotărârea de Guvern nr. 1143 din 16.12.2010 s-a aprobat Programul Național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pe anii 2011-2015.

Au fost evaluate activitățile Centrelor de Testare Voluntară (CTV) în IMSP Anenii-Noi, Țefan-Vodă, Cahul, Vulcănești, Leova, Cimișlia, Comrat, Honești. Fiecare și laboratoare din Crucești, Leova, Ungheni și Cahul.

În contextul diminuirii stimei, discriminării și creșterii confidențialității în sectorul de sănătate, au fost elaborate și editate postere, pliante și 2 ghiduri pentru lucrătorii medicali și formatori cu tematica: „Reducerea stimei și discriminării în infecția HIV”.

De comun cu societatea civilă se realizează 49 programe și proiecte profilactice în rândurile consumatorilor de droguri injectabile, cu desfășurarea activităților în 20 localități din țară.

On republicr este asigurat accesul universal al persoanelor cu infecioia HIV/SIDA la tratamentul antiretroviral conform Protocoalelor Naioionale. Actualmente, la tratament ARV se aflr 1219 persoane, inclusiv 306 persoane din teritoriile de est ale republicii.

On a. 2010 au primit tratament profilactic 124 de gravide seropozitive ei 120 copii nou nrscuoi.

On iulie 2010 a fost elaboratr nota informativr pentru a 18-cea Conferinor internaioionalr cu genericul „Aspiraoiile on calea riscului: Depreirea barierelor pentru obioinerea unei politici mai bune on domeniul HIV/SIDA pentru grupurile de populaioie cu risc sporit de infectare HIV on Europa de Est, Discutarea ei Abordarea on cadrul Comunitrtoii”, care a avut loc la 21.07.2010.

Pe parcursul lunii august a. 2010 au avut loc ontrevederea cu expertul internaioional on cadrul Misiunii de consultanor on elaborarea Conceptului managementului de caz de supraveghere medicalr ei decentralizarea tratamentului antiretroviral. La moment, se elaboreazr actele normative necesare on acest domeniu.

On prestarea serviciilor pentru persoanele cu HIV/SIDA sunt implicate 37 organizaioii, pentru persoanele cu TB - 2 organizaioii. On anul 2010 au fost/sont on derulare 20 de proiecte: 5 proiecte on profilaxia infecioiei HIV/SIDA ei ITS printre consumatorii de droguri injectabile (activitrtoii on 20 localitrtoii: Chieinru, Brloii, Ungheni, Frleeti, Glodeni, Orhei, Rezina, Coldrnecti, Crueni, Soroca, Floreti, Drochia, Dondueni, Roecani, Edineio, Otaci, Ocnioa, Briceni, inclusiv Tiraspol ei Slobozia); 1 proiect on profilaxia infecioiei HIV/SIDA ei ITS printre deoinuioii in 8 penitenciare ei extinderea activitrtoilor de schimb de seringi on penitenciarul nr.1 din Taraclia; 3 proiecte de Terapie de Substituoie cu Metadonr (inclusiv 1 la DRN, 1 Spitalul Clinic Municipal Brloii ei un proiect on 7 penitenciare - Pruncul, Cricova, Soroca, Rusca, Brrneeti, Brloii ei Chieinru; 1 proiect on profilaxia infecioiei HIV/SIDA ei ITS printre Migranioii; 1 proiect on profilaxia infecioiei HIV/SIDA ei ITS printre eoferi de curse lungi; 3 proiecte on profilaxia infecioiei HIV/SIDA ei ITS printre femeile care presteazr servicii sexuale contra platr; 1 proiect on profilaxia infecioiei HIV/SIDA ei ITS printre Comunitatea LGBT (Lesbiene, Gay, Bisexuale, Transgen); 1 proiect - Asigurarea sustenabilitrtoii Programelor de Reducere a Riscurilor prin iniioierea finanorrii din cadrul resurselor bugetare naioionale; 1 proiect – Advocacy pentru prevenirea infecioiei HIV in rondul consumatorilor de droguri (terapia de substituoie cu metadonr) on partea stongr a Nistrului, 1 proiect - Creeterea accesului deoinuioilor CDI din regiunea Transnistreanr la activitrtoii de profilaxie HIV”, 1 proiect on creeterea accesului persoanelor CDI la servicii de reabilitare ei asistenoa psihosocialr on cadrul Centrului de reabilitare, 1 contract de publicare a standardelor de reducere a riscurilor.

UNFPA, Fondul ONU pentru Populaioie a desfreurat cu acordul Ministerului Educaioiei, Campania de Informare, Educare ei Comunicare on rondul tinerilor „Pro-Srnrtate”, on perioada 15 octombrie - 30 noiembrie, 2010. Conform planului de lucru activitrtoile „Pro-Srnrtate” on anul 2011 vor fi continuate on 9 raioane ei municipii. Cursul este planificat pentru elevii claselor a IX-XII-a, cu informarea on domeniul srnrtrtoii reproductive, prevenirii HIV/SIDA ei promovrrii unui mod srnrtos de viator.

Ministerul Muncii, Protecioiei Sociale ei Familie on colaborare cu Ministerul Srnrtrtoii ei Programul UNAIDS a organizat la 7 decembrie 2010 conferinor de presr pentru reiterarea angajamentului ei susioinerea cu ocazia lansrrii on comun cu UNAIDS a Agendei privind intensificarea acioiunilor sensibile la dimensiunea de gen on rrspsusul naioional la HIV pentru anii 2010 – 2014 ei prezentarea constatrrilor studiului „Vulnerabilitatea femeilor din Republica Moldova la HIV/SIDA 2010”.

Ministerul Muncii, Protecioiei Sociale ei Familie implementeazr Programul „Reducerea impactului infecioiei HIV on Republica Moldova” on cadrul Grantului Fondului Global de combatere HIV/SIDA, Tuberculozei ei Malariei ei dezvoltrrii serviciilor pentru persoanele infectate /afectate HIV/SIDA, Runda a 8-a are drept scop mrrirea suportului ei ongrijirea persoanelor care trriesc cu HIV/SIDA prin extinderea programelor ei serviciilor existente ei prin introducerea modelelor inovative de suport ei ongrijire orientate spre beneficiar. On contextul implementrrii Rundeii a 8-a, Ministerul s-a semnat Acordul tripartit de colaborare dintre Ministerul Muncii,

Protecției Sociale și Familiei, Primăria mun. Brădoi și Centrul PAS pentru deschiderea și susținerea Centrului Social Comunitar pentru persoanele infectate/afectate de HIV/SIDA. Totodată, a fost elaborat proiectul Regulamentului cadru de organizare și funcționare a Centrelor Sociale pentru persoanele infectate/afectate de HIV/SIDA.

Pe perioada de raportare Grupul Tehnic de Lucru protecție socială, unitatea operațională a Consiliului Național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, s-a întrunit în 4 ședințe de lucru.

În baza implementării obiectivelor Programului național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2011-2015, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1143 din 16 decembrie 2010, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a elaborat planul sectorial de acțiuni în domeniul protecției sociale a persoanelor infectate/afectate HIV/SIDA pentru perioada 2011-2015, care a fost aprobat prin ordinul viceministrului muncii, protecției sociale și familiei nr.188 din 12 noiembrie 2010.

În contextul consolidării capacităților membrilor Grupului Tehnic de Lucru la 24 noiembrie 2010 a fost organizată o colaborare cu organizația Uniunea pentru Prevenirea HIV/SIDA și Reducerea Riscurilor în Republica Moldova, seminarul de instruire „Programele de reducere a riscurilor în Republica Moldova”.

În perioada 9-10 septembrie, 19-20 octombrie, 28-29 octombrie, 10-11 noiembrie 2010, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei în comun cu Fundația Soros-Moldova, a realizat un set de seminare de consolidare a capacităților pentru personalul din sistemul de protecție socială cu genericul „Instruire pentru asistenții sociali în domeniul HIV/SIDA”. În perioada menționată au fost instruiți 100 de asistenți sociali comunitari.

În scopul implementării **Programului Național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pe anii 2007-2011**, în instituțiile medico-sanitare publice teritoriale continue depistarea precoce a bolnavilor cu hepatite virale și tratamentul pacienților cu preparate antivirale în cadrul IMSP Spitalul Clinic de Boli Infecțioase „Toma Ciorbă” și Spitalul Clinic Republican. Continuă examinarea persoanelor cu risc sporit de infectare: personalul medical, donatorii de fluide biologice și organe, femeile gravide etc.

Concomitent, cu vaccinarea nou născuților, au fost supuse vaccinării contra HVB persoanele din grupurile cu risc sporit de infectare: bolnavii din secțiile de hemodializă, contacții din focarele cu hepatită virală acută, cronică și ciroză hepatică, lucrătorii medicali, studenții și rezidenții.

În corespundere cu recomandările Organizației Mondiale a Sănătății și Directivelor Europene, pentru fortificarea metodelor de cercetare a sângelui donat la prezența markerilor infecțiilor hemotransmisibile, în plus se aplică procedura de testare a sângelui donat la markerii infecțiilor hemotransmisibile, inclusiv HIV, hepatita B și C și sifilis, se utilizează metoda de polimerizare în lanț cu identificarea ADN HVB, ARN HVC și infecției HIV.

Tratamentul cu preparate antivirale este efectuat în cadrul IMSP republicane: Spitalul Clinic de Boli Infecțioase „Toma Ciorbă” și Spitalul Clinic Republican. Actualmente, sunt incluse în tratament antiviral circa 153 persoane. Tratamentul bolnavilor cu hepatite virale B, C și D în IMSP raionale este organizat în secțiile de boli infecțioase, gastrointestinale.

Dispensarizarea bolnavilor cu hepatite virale acute și cronice, purtătorilor de virusuri hepatice B, C și D se efectuează la locul de trai de către medicul de familie și la nivel raional și municipal de medicul infecționist, în conformitate cu Protocoalele Clinice Naționale.

S-a ombunțit considerabil asigurarea instituțiilor medicale cu utilaj medical de unic folosință. În scopul profilaxiei transmiterii infecției nosocomiale a hepatitelor virale, periodic s-a evaluat respectarea regimului sanitaro-antiepidemic în instituțiile medicale.

A fost studiat nivelul de infectare cu virusurile hepatice B și C a gravidelor din diferite regiuni ale Republicii Moldova, nivelul statutului imun la femeile de vârstă fertilă după 3 ani de la vaccinare contra HVB, eficacitatea imunologică după vaccinare contra HVB cu administrarea concomitentă a preparatului „Pacovirin” la persoanele imunocompromise.

S-au efectuat 2523 investigații la diferiți markeri ai hepatitelor virale B și C. În cadrul laboratorului științific de virusologie generală este realizat proiectul științific „Contribuții la tratamentul hepatitelor virale și profilaxia cirozelor hepatice la copii prin utilizarea preparatului autohton „Pacovirin”.

Pe perioada anului 2010 au fost implementate în activitatea practică ghidurile: Ghidul de „Supraveghere și control în infecțiile nosocomiale”, ediția I „Supraveghere și control în infecțiile nosocomiale”, ediția II „Managementul calității în laboratoarele medicale” și instrucțiunile metodice de diagnostic „Diagnosticul de laborator al hepatitelor virale B, C și D”

OBȚINEREA DE NOI PERFORMANȚE ÎN SISTEMUL DE OCROTIRE A SĂNĂTĂȚII

În scopul obținerii de noi performanțe în sistemul de ocrotire a sănătății, de către Ministerul Economiei, au fost întreprinse în limita competențelor, următoarele măsuri:

- pentru facilitarea accesului populației la procurarea medicamentelor sub aspectul prețului, în comun cu Ministerul Sănătății a fost elaborat un nou mecanism de formare a prețurilor la produsele farmaceutice, bazat pe prețurile de producător (Hotărârea Guvernului nr. 525 din 22.06.2010), care a intrat în vigoare începând cu 1 septembrie 2010;
- referitor la prestarea serviciilor de sănătate publică, Ministerul Economiei s-a pronunțat contra majorării cu 50 – 80% a măririi tarifelor la serviciile respective, astfel Ministerul Sănătății a luat act de propunerea Ministerului Economiei și urmează a fi discutate cu instituțiile interesate;
- Ministerul Economiei în comun cu Ministerul Sănătății a promovat propunerea de instituire a unui parteneriat public-privat în domeniul sănătății (Hotărârea Guvernului nr. 1116 din 06.12.2010 cu privire la parteneriatul public-privat pentru prestarea unor servicii de sănătate). Proiectul de parteneriat public-privat în cadrul SCR se implementează în baza Acordului privind serviciile de consultanță, semnat de Ministerul Sănătății și Corporația Financiară Internațională. În condițiile actuale, proiectele de parteneriat public-privat în domeniul sănătății sunt oportunități reale și, la moment, cele mai argumentate, pentru a dota instituțiile medicale cu dispozitive medicale performante și de a moderniza baza tehnico-materială a lor, asigurând funcționarea unui sistem de sănătate modern și cost-eficient.

Într-o implementare a proiectelor de Parteneriat Public-Privat (PPP) în sănătate, Ministerul Sănătății a onorat propuneri de modificare a cadrului juridic în scopul implementării parteneriatului public-privat în sănătate. Toate modificările propuse ale legislației deja au intrat în vigoare:

- Legea nr. 110 din 04.06.2010 cu privire la modificarea și completarea Legii 845-XII din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, în care au fost scoase de sub monopolul statului intervențiile chirurgicale, investigațiile imagistice și endoscopice, acordarea serviciilor de profil oncologic, supravegherea gravidelor, etc..
- Legea nr. 117 din 17.07.2010 cu privire la modificarea și completarea Legii ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995, în care se permite amplasarea instituțiilor medicale private în incinta instituțiilor medicale publice în condițiile parteneriatului public-privat.
- Legea nr. 181 din 15.07.2010 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care a modificat Legea nr. 179 din 10.07.2008 „Cu privire la parteneriat public-privat”, de asemenea a fost amendat în direcția simplificării procedurii de inițiere și realizare a PPP.
- Hotărârea Guvernului nr. 1116 din 06.12.2010 cu privire la parteneriatul public-privat pentru prestarea unor servicii de sănătate, prin care s-a aprobat primul proiect de PPP în cadrul Spitalului Clinic Republican, fiind aprobate obiectivele, obiectul, cerințele și condițiile de realizarea acestuia, inclusiv cu desemnarea Ministerului Sănătății, Ministerului Economiei și Companiei Naționale de Asigurări în Medicină ca responsabile în limita competențelor sale.

- Hotărârea Guvernului nr. 1157 din 20.12.2010 cu privire la modificarea anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 582 din 17 august 1995, on care au fost scoase de sub monopolul statului intervențiile chirurgicale, investigațiile imagistice ei endoscopice, acordarea serviciilor de profil oncologic, supravegherea gravidelor, etc..

La 01.07.2010, Ministerul Sănătății cu Corporația Financiară Internațională, parte a Bncii Mondiale, a semnat un Acord de colaborare pentru realizarea primelor 2 proiecte de PPP on sănătate: serviciul de radiologie din cadrul Spitalului Clinic Republican ei serviciul de radioterapie din cadrul Institutului Oncologic.

La moment nu există impedimente pentru inițierea ei implementarea proiectelor de PPP on sănătate. Astfel, Ministerul Sănătății cu consultarea Ministerului Finanțelor ei Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice ei Corupției, realizează acțiunile conform Acordului.

On conformitate cu Acordul semnat ontre Ministerul Sănătății ei Corporația Financiară Internațională, a fost desemnat Coordonatorul/Consultantul pe sectorul spitalicesc din cadrul Proiectului „Servicii de Sănătate ei Asistență Socială” reprezentantul MS, care acordă suport on dezvoltarea PPP on Republica Moldova.

Repartizarea resurselor pe tipuri de asistență medicală a fost prevăzută on Legea fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală pe anul 2010, cu modificările ulterioare:

Cota on total a fondului de bază pentru fiecare tip de asistență a constituit:

- asistența medicală primară – 30,5%;
- asistența medicală spitalicească – 51,0%;
- asistența medicală specializată de ambulator – 7,3%;
- servicii medicale de onaltă performanță – 2,3%;
- asistența medicală urgentă prespitalicească – 8,8%;
- ongrijiri medicale la domiciliu – 0,1%.

Structura surselor de finanțare a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală corespunde prevederilor legislației on vigoare ei anume Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585-XIII din 27.02.1998, cu modificările ulterioare.

Acumulările on fondul asigurărilor obligatorii de asistență medicală on anul 2010 au fost realizate on sumă de 3 424 449,1 mii lei, adică 99,7%, comparativ cu planul aprobat (3 434 400,0 mii lei), cu o creștere de 545 507,0 mii lei faor de acumulările onregistrate on aceeași perioadă a anului 2009.

Pentru prestarea serviciilor medicale ei farmaceutice către sferele anului 2010 au fost contractate 193 Instituții Medico Sanitare (IMS) ei 187 farmacii, care activează on condițiile stabilite de legislație.

On scopul dezvoltării infrastructurii instituțiilor medico-sanitare publice on baza modificărilor operate on Regulamentul privind modul de constituire și administrare a FAOAM, prin Hotărârea Guvernului nr.743 din 18.08.2010 pentru aprobarea modificărilor ei completărilor ce se operează on unele Hotărâri ale Guvernului, a fost elaborat Ordinul comun al Ministerului Sănătății ei CNAM despre aprobarea Regulamentului privind criteriile ei modalitatea de selectare ei derulare a proiectelor investiționale finanțate din fondul de dezvoltare ei modernizare a prestatorilor publici de servicii medicale nr. 663/175-A din 27.09.2010, prin care a fost creat fondul de dezvoltare ei modernizare a prestatorilor publici de servicii medicale. Aprobarea ulterioară a cadrului normativ aferent, a permis utilizarea on anul 2010 a sumei de 14,05 mln. lei on scopul procurării utilajului medical ei a transportului, modernizării ei optimizării clădirilor ei infrastructurii instituțiilor medico-sanitare publice.

On cadrul componentei „Dezvoltarea asistenței medicale primare” al Proiectului „Servicii de Sănătate ei Asistență Socială” (SSAS), au fost planificate de a fi reabilitate 65 de Centre de Sănătate. Primul lot on număr de 15 Centre de Sănătate din zonele rurale au fost deja reabilitate ei date on exploatare pe parcursul anilor 2009–2010. Tot on această perioadă a fost finalizată proiectarea lotului 2 ei 3, total 23 de Centre de Sănătate. Proiectarea lucrărilor de reconstrucție ei construcție a fost efectuată de 2 companii locale.

La sferele anului 2010, on cadrul proiectului Bncii Mondiale "Servicii medicale ei asistență socială", s-au aflat on construcție/reconstrucție 23 Centre de Sănătate. La moment, sunt on

construcție/ reconstrucție 18 CS. La 5 Centre de Sănătate au fost finalizate lucrările. Pentru lucrările de construcție/ reconstrucție au fost valorificate resurse financiare în sumă de 17.318.203,49 lei.

În scopul economisirii surselor financiare și a urgentării demarării proiectării Centrelor de Sănătate din lotul 4, în adresa Birnii Mondiale s-a înaintat propunerea de a folosi pe viitor proiecte-tip cu ajustarea lor la teren, respectiv, care vor costa mai puțin.

În scopul realizării cu succes și în termen al activităților sus-menționate a fost selectat și contractat încă un consultant local-inginer în lucrări civile în cadrul proiectului „Servicii de Sănătate și Asistență Socială”.

În urma evaluării situației s-a constatat că suma estimativă de 100.000 dolari SUA, calculată inițial pentru repararea unui Centru de Sănătate nu este suficientă. S-a constatat că costul lucrărilor pentru un Centru de Sănătate variază de la 150.000 la 200.000 dolari SUA, în dependență de dimensiunile edificiilor, numărul de medici, volumului de lucrări și în legătură cu creșterea prețurilor la lucrările și materialele de construcție.

Potrivit calculului estimativ efectuat suplimentar, s-a constatat, că suma de 5 mln. dolari SUA, preconizată anterior pentru această activitate nu este suficientă pentru toate 38 Centre de Sănătate, fiind necesară suplimentar suma de circa 3 mln. dolari SUA. Astfel, pentru a atinge cifra de 65 de Centre de Sănătate, menționate în PAD, este necesară suma de 9 mln. dolari SUA. Cancelaria de Stat al Republicii Moldova a înaintat un demers în adresa Birnii Mondiale pentru examinarea oportunității de acordare a finanțării adiționale sus-menționate.

În scopul oferirii accesului la servicii medicale unui număr mai mare de persoane, inclusiv persoanelor cu nevoi speciale, precum și în scopul dezvoltării serviciilor medicale comunitare și de îngrijire la domiciliu, prin Legea nr.186 din 15.07.2010 au fost operate modificări în Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală prin care:

- la categoriile de persoane asigurate de stat au fost introduse: mamele cu patru și mai mulți copii, doctoranzii la cursurile de zi și persoanele care îngrijesc la domiciliu un copil invalid cu severitatea I sau un invalid din copilărie de gradul I înaintat la pat cu vârsta de 18 ani și mai mult;

- s-a stabilit expres că în calitate de prestatori de servicii medicale în sistemul AOAM pot fi contractate și organizațiile (instituțiile) specializate în îngrijiri la domiciliu, inclusiv paliative, respectiv a fost sporit accesul persoanelor asigurate la tipurile de asistență medicală menționate

Continuă implementarea mecanismului de oferire a beneficiilor tinerilor specialiști angajați în mediul rural. În anul 2010 au beneficiat de facilități 262 de medici și 757 de specialiști cu studii medii și a fost achitată din bugetul de stat suma de 7.660,0 mii lei.

În cadrul proiectului Birnii Mondiale „Servicii de Sănătate și Asistență Socială” (SSAS), Compania Top Konsult, Germania a elaborat Planul General al Spitalelor, care la moment este finalizat, și care are parte componentă lista utilajului din dotarea instituțiilor medico-sanitare publice spitalicești subordonate ministerului.

Este elaborat proiectul hotărârii de Guvern prin care urmează a fi aprobat Regulamentul, structura și efectivul-limită al Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale. Astfel, va fi instituită autoritatea care va asigura managementul în domeniul dispozitivelor medicale.

În 6 instituții-pilot este în implementare aplicarea electronică de colectare și monitorizare a datelor privind evidența dispozitivelor medicale în sistemul informațional „Registrul electronic al dispozitivelor medicale openMEDIS” (ordinul MS nr. 661 din 27.09.10 „Cu privire la implementarea managementului dispozitivelor medicale în cadrul proiectelor moldo-elvețiene REPEMOL și PERINAT”). În primele două luni ale anului 2011 va fi evaluată funcționalitatea acestuia, apoi acesta va fi extins în toate instituțiile medicale perinatale și cele din serviciul regionalizat pediatric.

Prin ordinul MS nr. 577 din 18 august 2010 „Cu privire la proiectul-pilot de implementare a sistemului software de evidență a dispozitivelor medicale” a fost creat Centrul-pilot de implementare a software de evidență a dispozitivelor medicale. Au fost elaborate 3 module ale aplicației electronice de rigoare și este în proces de testare a acestora.

Urmare a vizitei reprezentantului Biroului regional OMS, în perioada 26-29 septembrie 2010, prin intermediul Biroului de lucru a OMS, a fost solicitată asistența tehnică în vederea elucidării

problemelor în gestionarea dispozitivelor medicale, acordarea suportului privind elaborarea unui soft pentru asigurarea mentenanței electronice a registrului utilajelor în instituțiile medico-sanitare publice.

În scopul îmbunătățirii calității asistenței medicale acordate populației, în vederea standardizării actului medical au fost elaborate și aprobate 25 Protocoale clinice naționale; 24 Protocoale clinice standardizate pentru medicii de familie; 10 Protocoale clinice standardizate pentru medicii pediatri din secțiile de reanimare și terapie intensivă pediatrică; 3 Ghiduri naționale; 3 Standarde medicale; au fost actualizate Standardele medicale de diagnostic și tratament.

Întru implementarea protocoalelor clinice în practică au fost organizate 9 seminare instructive zonale cu instruire a 612 medici și un curs instructiv în cadrul Expoziției MoldEXPO cu instruirea a 340 de medici. Monitorizarea implementării protocoalelor clinice s-a efectuat în 2 teritorii și 4 instituții medico-sanitare.

Standardele de evaluare și acreditare sunt anual actualizate în context cu modificările și completările actelor legislative și normative din domeniul sănătății. Ultima actualizare a standardelor de evaluare și acreditare a tuturor instituțiilor medico-sanitare a fost efectuată la 29 ianuarie 2010.

În perioada anului 2010 au fost evaluate 346 instituții și întreprinderi medico-sanitare și farmaceutice, inclusiv: 38 instituții medico-sanitare publice; 118 instituții medico-sanitare private; 183 întreprinderi farmaceutice și 7 Centre de Sănătate Publică.

Au fost acreditate: 37 (97,4%) instituții medico-sanitare publice; 114 (96,6%) instituții medico-sanitare private; 181 (98,9%) întreprinderi farmaceutice și 7 (100%) Centre de Sănătate Publică.

În perioada de referință a fost creat și implementat sistemul instituțional de management al calității prin instituirea Consiliilor Calității.

În scopul evaluării și aprecierii obiective și corecte a nivelului calității asistenței medicale, precum și pentru a încuraja îmbunătățirea continuă a calității asistenței medicale acordate populației a fost elaborat proiectul setului de indicatori de calitate a asistenței medicale, care urmează să fie definitivat.

Au fost supuse procedurii de audit Centrele Medicilor de familie (CMF) din raioanele Ialoveni, Rezina, Cimișlia, Crucișeni, Roșcani, Drochia și Asociațiile Medico-Teritoriale Botanica și Buiucani din mun. Chișinău.

În cadrul ședințelor Curții de Conturi din 25.02.2010 și Colegiului Ministerului Sănătății din 25.05.2010, la care au participat conducerea Ministerului Sănătății, Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, Asociației medicilor de familie, instituțiilor medico-sanitare de asistență medicală primară, au fost discutate constatările auditului.

În vederea implementării eficiente a recomandărilor expuse în raportul de audit, a fost elaborat și aprobat prin ordinul MS nr. 363 din 01.06.2010, Planul de acțiuni privind implementarea recomandărilor Raportului auditului performanței sistemului asistenței medicale primare, realizat de Curtea de Conturi.

În perioada septembrie-decembrie 2010, Curtea de Conturi a efectuat un audit al performanței privind achiziționarea în a. 2008-2009 de către MS și instituțiile subordonate a echipamentului medical important. La 29 decembrie 2010 a avut loc ședința de încheiere a misiunii de audit în cadrul căreia, reprezentanții Curții de Conturi au discutat cu conducerea și alți specialiști ai MS

rezultatele auditului în cauză, oferindu-le posibilitatea de a se expune asupra proiectului prezentat. Raportului final al auditului respectiv, a fost discutat public la 25.01.2011.

În cadrul Proiectului „Servicii de Sănătate și Asistență Socială” (SSAS), a fost elaborat curriculum pentru educația medicală a medicilor de familie și asistenților medicilor de familie, care a fost aprobat de MS și se implementează de către USMF „Nicolae Testemițanu” și Colegiile de medicină.

On cadrul proiectului „Suport pentru Reforma Sănătății: Fortificarea AMP in Moldova”, implementat de Consorțiul ICON/BBI/ UNICON/IRIS, au fost pregătiți 52 formatori cu scop de a consolida cunoștințele și competențele personalului medical din asistența medicală primară și 1101 lucrători medicali cu studii medii.

On scopul menținerii și ameliorării stării de sănătate a populației prin dezvoltarea și fortificarea continuă a medicinei de familie, asigurarea accesului echitabil la serviciile de asistență medicală primară de calitate și cost eficient, orientată spre satisfacerea necesităților de sănătate de bază ale comunității, susținerea și realizarea intervențiilor de prevenție, promovare a sănătății, tratament și supraveghere a stării sănătății individului și familiei acestuia, Ministerul Sănătății a aprobat prin ordinul nr. 460 din 01.07.2010 Strategia de dezvoltare a Asistenței Medicale Primare pentru anii 2010-2013.

On scopul perfecțării managementului, optimizării și eficientizării activității instituțiilor de asistență medicală primară, on vederea ameliorării calității asistenței medicale primare prestate populației pe principiul medicinei de familie și ombunțirii indicatorilor de sănătate a populației, Ministerul Sănătății a aprobat ordinul nr. 695 din 13.10.2010 „Cu privire la Asistența Medicală Primară din Republica Moldova”.

Prin acest ordin au fost aprobate: normele de reglementare a Asistenței Medicale Primare din Republica Moldova; Profesiograma medicului de familie; Profesiograma asistentului medical de familie; Normativele de personal pentru instituțiile medico-sanitare de asistență medicală primară.

On cadrul Căminului Colegiului Ministerului Sănătății din 02 noiembrie 2010 a fost examinat chestiunea cu privire la activitatea instituțiilor medicale on condițiile autonomiei, nivelul de conlucrare a asistenței medicale primare cu instituțiile medico-sanitare spitalicești și rolul administrației publice locale on dezvoltarea asistenței medicale primare.

On scopul organizării raionale a instituțiilor medico-sanitare de asistență medicală primară, specializate de ambulator și de urgență extraspitalicească a fost aprobat Ordinul Ministerului Sănătății nr. 693 din 13.10.2010 „Cu privire la aprobarea Nomenclatorului instituțiilor medico-

sanitare publice”.

On scopul perfecțării mecanismului alegerii medicului de familie, prin Ordinul comun al Ministerului Sănătății și Companiei Naționale de Asigurări on Medicină nr. 627/163-A din 09.09.2010 a fost aprobat Regulamentul cu privire la onregistrarea populației on instituția medico-sanitară ce prestează asistență medicală primară on cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală.

Prin Legea nr. 166-XVIII din 09.07.2010, Republica Moldova a ratificat Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (semnată la New-York, la 30 martie 2007), demonstrând on acest sens voința politică de a stabili unele obiective clar definite pentru elaborarea și promovarea politicilor on domeniu on vederea ajustării legislației naționale on vigoare la prevederile celor internaționale.

Astfel, ontru ajustarea actelor normative privind protecția socială a persoanelor cu dizabilități din Republica Moldova la prevederile Convenției nominalizate, a fost aprobat, prin Legea nr. 169-XVIII din 09.07.2010, Strategia de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2010-2013.

Strategia definește reformarea politicii statului on privința persoanelor cu dizabilități și cuprinde liniile directoare de activități on domeniul armonizării sistemului de protecție socială a persoanelor cu dizabilități cu standardele UE și prevederile Convenției. Strategia include acțiuni, necesare pentru reformarea politicilor on domeniu on contextul implementării prevederilor Convenției, care urmează a fi realizate pe parcursul anilor 2010 - 2013.

La etapa incipientă a implementării Strategiei va fi elaborată și adoptată Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, care la moment, este on proces de definitivare on

cadrul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei urmează a fi avizat de către autoritățile administrației publice centrale și locale, societatea civilă. În prezent, protecția socială a persoanelor cu dizabilități este reglementată prin Legea nr. 821-XII din 24.12.1991 privind protecția socială a invalizilor.

Un pas important pentru reformarea sistemului de protecție socială a persoanelor cu dizabilități îl reprezintă elaborarea metodologiei de determinare a dizabilității la copii și la adulți în conformitate cu prevederile Clasificării Internaționale a Funcționalității, Dizabilității și Sănătății a OMS.

Elaborarea metodologiei de determinare a dizabilității la copii și la adulți este o acțiune complexă și costisitoare, dat fiind faptul că necesită a fi reformate întregul mecanism de determinare a dizabilității și unele instituții.

Pentru implementarea și realizarea cu succes a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități (2010-2013) este necesară implicarea tuturor autorităților administrației publice centrale și locale, a societății civile, precum și asistenților tehnici din partea donatorilor.

Întru atingerea obiectivelor cheie în realizarea politicii naționale în domeniul protecției sociale a persoanelor cu dizabilități - dezvoltarea de servicii pentru persoanele cu dizabilități au fost aprobate:

- Hotărârea Guvernului nr. 711 din 9 august 2010, prin care a fost aprobat Regulamentul – cadru și standardele minime de calitate pentru serviciul social „Locuință protejată”.
- Hotărârea Guvernului nr. 936 din 8 octombrie 2010, prin care a fost aprobat Regulamentul–cadru privind organizarea și funcționarea serviciului social „Cămin comunitar” și a standardelor minime de calitate.

Pentru consemnarea la 3 decembrie 2010 a Zilei Internaționale a Persoanelor cu Dizabilități, a fost aprobat prin ordinul nr. 181 din 04.11.2010, Programul de acțiuni consacrate incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități.

Astfel, în perioada 29 noiembrie – 3 decembrie curent, în republică s-au desfășurat un efort de acțiuni dedicate incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități.